

Z PRVNÍ RUKY

Zpravodaj společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

PODZIM 2025

SmVaK

 aqualia

Vážení čtenáři,

vydání našeho magazínu, které právě držíte v ruce, je v řadě ohledů výjimečné. A to nejen svým rozsahem, který dosáhl se čtyřiceti stranami dosavadního rekordu. Ale také například tím, že vychází na podzim, kdy se tradiční významná konference Provoz vodovodů a kanalizací organizovaná Sdružením oborů vodovodů a kanalizací ČR po několika letech vrací do Ostravy a naše společnost je generálním partnerem akce.

Ale především ve vydání, které držíte v ruce, narazíte na celkem pět rozhovorů. Tolik jsme jich na stránkách jednoho magazínu ještě nikdy nepřinesli, ale tentokrát to dává jednoznačně smysl. Po více než dvaceti letech dochází na konci letošního roku ke změnám na dvou ředitelských postech v SmVaK Ostrava. Od prvního ledna 2026 vstupují do nových pozic David Köhler jako ředitel Ostravského oblastního vodovodu a Roman Bouda jako ředitel Útvaru vodovodů. Jiří Komínek a Milan Koniř se rozhodli ukončit svou kariéru v naší společnosti, které zůstali oba dva věrní po celý svůj pracovní život, a zažili v ní řadu změn a přelomových událostí. Oba si zaslouží poděkování za práci, kterou pro SmVaK Ostrava během několika desítek let vykonali, poděkování a přání především pevného zdraví do dalšího období.

Několik textů se věnuje také investicím a opravám vodárenských objektů. Řada z nich byla dokončena, řada významných naopak odstartovala během letošní stavební sezóny.

Celým magazínem se prolíná téma udržitelnosti a společenské odpovědnosti, které je pro nás zásadní a přikládáme mu velký význam. Cítíme odpovědnost za region, v němž působíme, proto podporujeme řadu neziskových organizací zabývajících se ekologií, sociálními službami, kulturou, ale také například trávením volného času pro děti a mladé lidi. Příklady užitečných, potřebných a smysluplných projektů, které jsme podpořili, najdete na dalších stránkách.

Zapojili jsme se také do projektu *Klíč ke světu!*, za nímž stojí Nadační fond Eva Pavlové a Svaz průmyslu a dopravy ČR. Díky tomu mohli čtyři mladí lidé z dětského domova v Novém Jičíně během léta pracovat ve vodárenském oboru. Nyní hledáme cesty, jak tuto spolupráci rozvinout do budoucna.

Hezké podzimní dny!

Anatol Pšenička, generální ředitel

Obsah

3 Aktuálně
Významná jednání v SmVaK Ostrava	28 Zaměstnanci
Biodiverzita na Frýdecko-Místecku
4 Odpovědnost
Otevíráme Klíč ke světu!	30 Životní prostředí
Unikátní Kozmické ptačí louky
5 Rozhovory
Změna na pozici ředitele OOV	32 Region
Podpora neziskového sektoru
11 Rozhovory
Změna na pozici ředitele vodovodů	33 Plaveme v tom spolu!
Letní akce s podporou vodařů
19 Investice
Stavební sezóna v plném proudu	36 Zaměstnanci
Společně do hor! pro dobrou věc
26 Laboratoře
Vyškolení vzorkaři v terénu	37 Region
Slezské dny preventivní medicíny
27 Povodí Odry
Žádost o stavební povolení Nových Heřminov	38 Zaměstnanci
Životní prostředí i udržování tradic

Generální ředitel SP ČR v SmVaK Ostrava

Generální ředitel Svazu průmyslu a dopravy ČR Daniel Urban navštívil během své srpnové návštěvy Moravskoslezského kraje také sídlo Severomoravských vodovodů a kanalizací Ostrava jako významného člena této organizace. Jednání se účastnila také regionální manažerka svazu Michaela Válková.

Nejvýznamnější vodárenskou společností v regionu reprezentovali generální ředitel Anatol Pšenička a manažer vnějších vztahů Marek Síbrt.

Tématy diskuze byly investice do vodárenské infrastruktury, regulační prostředí v České republice ve vztahu k sektoru, dotační politika státu a Evropské unie, kapacita vodních zdrojů a jejich budoucnost v kontextu klimatické změny. Debatovalo se o nezbytnosti zajistit dostatek pitné vody pro obyvatelstvo i průmyslový sektor v České republice s ohledem na

předpokládaný vývoj v dalších desetiletích, jak ho předpovídají studie státních institucí, jako je například ČHMÚ.

V souvislosti s tím byla reflektována skutečnost, že kapacita zdrojů, výrobních i distribučních kapacit v Moravskoslezském kraji je dostatečná k tomu, aby mohla v případě propojování vodárenských soustav jako jasného trendu pro další období, zásobovat část Olomouckého kraje. Ten se v některých lokalitách v důsledku závislosti na lokálních, a tedy na klimatickou změnu citlivějších, vodních zdrojích, v delších suchých obdobích dostává do problémů z hlediska volné kapacity. O tomto celospolečensky významném tématu by měla být odstartována diskuze na úrovni politiků, výzkumných institucí, vodárenských společností i veřejnosti.

Nový kontrakt se společností Mondelez

Americký potravinářský gigant Mondelez prodávající své produkty ve 160 zemích světa provozuje také tři továrny v České republice. V Lovosicích v severních Čechách, Mariánských Lázních na západě Čech, přičemž největší výrobu má v Opavě v Moravskoslezském kraji.

Společnost zde v uplynulých letech investovala 1,5 miliardy do linky na rozšíření výroby sušenek Oreo, z nichž se většina pod různými názvy exportuje do celého světa. Nyní rozšiřuje za více než jednu miliardu korun linku na výrobu populárních oplatek Fidorka.

„Z důvodu rozšíření závodu společnosti Mondelez v Opavě a dlouhodobě prováděného monitoringu kvality vypouštěných odpadních vod ze závodu byla vyvolána jednání, jejichž předmětem bylo prokonzultovat možnosti zefektivnění procesu předčištění stávající flotační stanice. Potravinářská společnost investovala značnou finanční částku a usílí pro splnění stanovených podmínek pro vypouštění odpadních vod do kanalizace pro veřejnou potřebu,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Do stávající flotační stanice byl doplněn statický míšič, byl upraven nevyužívaný kalojem ke kontinuálnímu vypouštění a rozložení znečištění. Bylo vybudováno také nové technické opatření pro zvýšení efektivity čištění. Na základě provedených změn bylo totiž zjištěno, že nastavené podmínky původní smlouvy nebyly aktuální a dostatečně motivační pro zajištění bezproblémového chodu flotační stanice závodu.

„Nová smlouva zohledňuje nadstandardní míru znečištění ve vypouštěných předčištěných odpadních vodách a přesně definuje specifické podmínky pro možnost vypouštění odpadních vod do kanalizace pro veřejnou potřebu provozovanou SmVaK Ostrava. Díky skvělé vzájemné spolupráci došlo 11. července 2025 k uzavření nové smlouvy o dodávce vody z vodovodu a odvádění odpadních vod kanalizací. Jejím cílem bylo zajištění spravedlivých podmínek pro obě strany, minimalizovat dopady na životní prostředí, a především zabezpečit efektivní provoz stokové sítě a ČOV Opava, kterou vlastní a provozuje naše společnost,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Petr Grzonka.

Vodárenská praxe pootevřít Klíč ke světu!

Čtyři mladí lidé z dětského domova v Novém Jičíně strávili šest týdnů letních prázdnin jako brigádníci v nejvýznamnější vodárenské společnosti v Moravskoslezském kraji. Přímo v terénu tak bylo nastartováno zapojení SmVaK Ostrava v projektu Klíč ke světu! vzniklém ve spolupráci Nadačního fondu Evy Pavlové a Svazu průmyslu a dopravy ČR.

SmVaK Ostrava chce pomoci mladým lidem z dětského domova v Novém Jičíně pootevřít Klíč ke světu! Spolu s dalšími významnými firmami v regionu se stala společností součástí stejnojmenného projektu, který vznikl díky spolupráci Nadačního fondu Evy Pavlové a Svazu průmyslu a dopravy ČR. Jeho cílem je usnadnit mladým lidem z dětských domovů po jejich opuštění na konci studia vstup do samostatného života.

Oboustranně přínosná spolupráce

„Vážíme si toho, že jsme se mohli do projektu zapojit a rozhodli jsme se ho uchopit tak, aby dával smysl jak pro mladé lidi z dětského domova, tak pro naši společnost. Ta s ohledem na svou působnost v celém moravskoslezském regionu a zhruba devíti stovkám zaměstnanců průběžně hledá kvalifikované a motivované pracovníky pro jednotlivé provozy a činnosti, ať v oblasti výroby a distribuce pitné vody, nebo odvádění a čištění vody odpadní. Nejde nám o formálně odškrtnutou kolonku v oblasti společenské odpovědnosti. Cílem je, aby si studenti přímo v terénu otestovali, zda je práce pro naši společnost pro ně zajímavá a atraktivní, kolegové v provozu oproti tomu musí vyhodnotit, zda má daný mladý člověk pro tento typ práce předpoklady a dostatečnou motivaci učit se dovednosti a kompetence nezbytné pro naši každodenní praxi,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Mladí lidé tak během šesti týdnů prošli pod vedením zkušených kolegů ze střediska vodovodních sítí a střediska Ostravského oblastního vodovodu v Novém Jičíně řadou provozních činností a získali detailnější vhled do práce těch, kteří zajišťují dodávky kvalitní pitné vody pro domácnosti, podnikatelský sektor a instituce na Novojičínsku.

„Prázdniny jsou minulostí. Mladí lidé z dětského domova si po šesti týdnech brigády užili dva týdny zasloužených prázdnin. My jsme s nimi následně v průběhu září probrali a zhodnotili nastartovanou spolupráci. Řekli jsme si, zda splnila očekávání obou stran a jak v ní budeme pokračovat dál. Uvědomujeme si, že jsme na začátku a letní brigáda je něco diametrálně odlišného než stabilní zaměstnání. Přesto věříme, že dokážeme v případě, že budou mít mladí lidé zájem, dovednosti, kompetence a dostatečnou motivaci najít své uplatnění ve vodárenském sektoru, najít cestu k dlouhodobé spolupráci. Po prvních zkušenostech kolegů z provozu je třeba říct, že vybraní studenti jak svým studijním zaměřením, tak přístupem k plnění pracovních úkolů prozatím dávají důvod k tomu, abychom byli v tomto ohledu optimisté. Ale samozřejmě si uvědomujeme, že jsme na začátku a všichni čtyři se teď musí zaměřit především na to, aby byli úspěšní v dalším studiu při jeho dokončování. Nyní se zabýváme spolu se studenty a vedením dětského domova tím, zda by bylo v jejich časových možnostech v nějaké formě spolupráce pokračovat i nadále,“ říká mluvčí SmVaK Ostrava Marek Sibrť.

Jiří Komínek: Změna na pozici ředitele OOV po 23 letech

Po téměř čtyřiceti letech, z čehož bylo dvacet tři v mimořádně odpovědné pozici ředitele Ostravského oblastního vodovodu, odchází z nejvýznamnější vodárenské společnosti v Moravskoslezském kraji Jiří Komínek. Vedli jsme s ním rozhovor o jeho počátcích ve firmě, změnách, jimiž SmVaK Ostrava, ale vodárenství v naší zemi obecně za tuto dlouhou dobu prošly. A nebylo jich rozhodně málo. Ať již v oblasti celospolečenské, technické, provozní, personální nebo ekonomické.

Co Vás vedlo ke studiu vodárenského oboru na vysoké škole? Uvažoval jste na střední škole také o jiných oblastech, oborech, specializaci? Proč převážilo vodárenství?

Tak jak to v životě někdy bývá, jednalo se vlastně o souhru poněkud naivních pohledů na věc a náhod. Když jsme dávali s mým dobrým kamarádem ze stavební průmyslovky přihlášku na vysokou školu, tak jsme měli jeden základní parametr. Chtěli jsme do Brna, a hlavně jsme se chtěli vyhnout předmětu chemie. A ten nebyl zařazen na dvou technických oborech: Konstrukce a doprava a Vodní stavby a vodní hospodářství.

Takže jsme se oba přihlásili na první z těchto oborů na univerzitě v Brně a on se dostal a já jsem úspěšný nebyl. Ale dostal jsem se na ten druhý obor, který jsem uvedl do přihlášky, a ten jsem začal studovat a dostudoval. Takže v tomto ohledu, protože jsem tam šel po absolutoriu na střední škole stavební v oboru Pozemní stavitelství, tak se vodní hospodářství stalo mým celoživotním zaměřením tak trochu náhodou...

V jakém roce jste končil vysokou školu? Jak došlo k tomu, že jste zakotvil v SmVaK Ostrava?

Vysoké učení technické v Brně jsem dokončil v roce 1986 a za mým příchodem do SmVaK Ostrava stála také určitá shoda náhod. Tehdejší ředitel chtěl do společnosti přitáhnout mladé inženýry. Měl jsem rok, možná dva do konce studia, když jsem tady získal stipendium, na základě kterého jsem se jistým způsobem zavázal na určitou dobu nastoupit do SmVaK Ostrava a pracovat zde. Myslím, že se jednalo o závazek na tři nebo pět let, kdy jsem měl po škole setrvat ve společnosti.

Fungovalo to tak, že stipendium mi bylo přiznáno po rozhovoru s tehdejším ředitelem SmVaK, který z něj pravděpodobně usoudil, že bych mohl být po ukončení studia společností užitečný.

Uvažoval jste o tom, že byste někdy vyměnil obor a opustil vodárenství? Případně za jaký obor?

Během tak dlouhého období, po které jsem již v pracovním procesu, je logické, že o tom čas od času uvažuje každý. Většinou to bylo v takových situacích, kdy se něco úplně nepodařilo, kdy člověk dostal nějaký políček za něco, za co se necítil úplně zodpovědný. To jsou typicky situace, kdy člověk přemýšlí o tom, zda by neměl změnit pole působnosti. Ale nějak vážněji, že bych měl nakročeno jinam, nebo pracoval s nějakou konkrétní nabídkou, tak to se nestalo. Navíc, když člověk postupem času nabývá nové znalosti, dokáže se lépe orientovat v prostředí, kde působí, a navíc ho ta práce naplňuje, tak logicky tyto tendence ustupují dále a dále do pozadí.

Do SmVaK Ostrava jste nastoupil v roce 1986. Můžete popsat své počátky ve společnosti?

Nastoupil jsem na oddělení investic tady v Ostravě. Tehdejší SmVaK Ostrava působil v celém bývalém Severomoravském kraji, měl deset okresních odštěpných závodů a ředitelství tady v Ostravě. Začínal jsem jako referent a po několika letech jsem se stal vedoucím oddělení zakázek, kde jsme měli na starosti především uzavírání smluv a objednávání. Zjednodušeně řečeno jsme byli odpovědní za náležitosti související s přípravou investiční výstavby ve firmě.

Jak přesně to tehdy ve vztahu ředitelství – jednotlivé závody fungovalo?

Investiční odbor byl de facto službou pro jednotlivé závody pro přípravu a realizaci investic. Jednotlivé závody definovaly své potřeby, ty byly centrálně posouzeny, zpracován investiční plán, který podléhal schválení ve vedení společnosti. V tom se to příliš nelišilo od dneška, kde jsou ovšem potřeby definovány spíše oborově, tehdy byl ten pohled více regionální s ohledem na pozici jednotlivých závodů v kraji. A samozřejmě jsme byli v centrálně plánované ekonomice, kde hrály finanční a ekonomické aspekty poněkud jinou roli než v dnešních dnech. Tuto agendu jsem měl na starosti zhruba pět let.

Co bylo dál?

U Ostravského oblastního vodovodu, což byl jeden z tehdejších odštěpných závodů, došlo k určitým personálním posunům na jednotlivých pozicích, protože tehdejší výrobně-technický náměstek se vrátil zpět do své vlasti. Tedy do Řecka. Tehdejší vodohospodář ho nahradil a uvolnilo se jeho místo. Já se na něj přihlásil a byl jsem úspěšný.

Co se týká faktického fungování, Ostravský oblastní vodovod měl odpovědnosti a kompetence obdobné jako dnes. Jen je třeba podotknout, že například lokální vodní zdroje a na ně navazující úpravný vod a některé vodojemy byly tehdy přiřazeny provozům vodovodních sítí v jednotlivých závodech v regionech.

Kdy se toto změnilo?

Privatizace v počátcích devadesátých let na toto žádný výrazný vliv neměla, protože společnost byla dále strukturována dle jednotlivých regionů, přičemž některé z nich se z naší společnosti vyčlenily. Jednalo se například o Ostravu, Bruntál, Šumperk a mohl bych pokračovat. Pod SmVaK Ostrava zůstaly okresy Karviná, Nový Jičín, Opava a Frýdek-Místek. Ostatně je tomu tak doposud.

Zásadní reorganizace začala kolem roku 2005 s novým majitelem, kdy se závodové nebo regionální řízení změnilo na řízení oborové. Tehdy vznikly útvary ředitele vodovodů, ředitele kanalizací a útvary ředitele Ostravského oblastního vodovodu.

Pozice Ostravského oblastního vodovodu zůstala obdobná, protože ten byl fakticky vždy jedním ze závodů a měl svého ředitele, ale odpovědnosti se změnila v tom, že lokální zdroje a některé vodojemy, které jsou úzce navázány na systém Ostravského oblastního vodovodu, přešly postupně z provozů vodovodních sítí v jednotlivých okresech pod centrální správu Ostravského oblastního vodovodu. V jeho kompetenci jsou také vodovodní řady například na Přerovsko nebo do polského příhraničí. Myslím, že z hlediska řízení tento směr dává smysl.

Pojďme zpět k Vaší kariéře na počátku devadesátých let...

V roce 1993 jsem se stal výrobně-technickým náměstkem Ostravského oblastního vodovodu, následně hlavním inženýrem. V roce 2002 jsem byl jmenován do funkce ředitele Ostravského oblastního vodovodu. Důvodem bylo to, že se pozice uvolnila poté, kdy tehdejší ředitel uspěl v konkurzu na pozici technického ředitele, jeho místo se uvolnilo a já ve výběrovém řízení uspěl.

Malou odbočkou bylo období 1999-2000, kdy jsem působil v pražské kanceláři tehdejšího majitele, jímž byl Anglian Water. Díky tomu jsem také absolvoval několikaměsíční stáž v Anglii.

Vraťme se ještě zpět. Do společnosti jste nastoupil v druhé polovině osmdesátých let. Následně přišla sametová revoluce, změna režimu, příchod kapitalismu a následná privatizace. Jak jste tyto změny vnímal? Nebo jste se zabýval odbornou stránkou práce, tedy technicko-provozními náležitostmi, a tyto změny se Vás nijak zásadně netýkaly?

Samozřejmě v technické rovině má práce, odpovědnosti a kompetence své jasně definované hranice. Probíhaly reorganizace, přibývaly objekty do naší správy, řada oblastí se centralizovala a tak dále. Ale v tomto ohledu to podobně probíhalo také v jiných částech podnikatelského sektoru, ekonomiky nebo průmyslu.

Výraznou technickou změnou byla významná automatizace především těch klíčových a velkých provozů, tedy tří centrálních úpraven. To s sebou logicky neslo razantní snížení počtu zaměstnanců. Když jsem nastoupil do Ostravského oblastního vodovodu, bylo tam zhruba 270 lidí, dnes je to polovina, ačkoliv přibyl majetek, o který se staráme. Mluvíme o desítkách lokálních zdrojů a desítkách vodojemů. To je skvělý příklad trendu, jak do vodárenství vstoupila automatizace, některé činnosti se řeší externě, některé aktivity přešly do jiných útvarů, v našem případě například pod útvary technického ředitele a tak dále. Řada činností a pozic, které si historicky řešily samostatně oddělné závody, a poté regionální správy v jednotlivých regionech, se centralizovaly do Ostravy.

A navíc si všichni musíme upřímně přiznat, že pojetí práce v osmdesátých letech a nyní je něco obtížně porovnatelného. O přezemšťování v centrálně plánované ekonomice si žádné iluze dělat nemusíme.

Které období jste pociťoval za dobu, co v SmVaK působíte, jako nejdynamičtější? Kdy docházelo k největším zlomům, byly největší změny atd.?

Poměrně velký tlak na sjednocení jednotlivých procesů a jejich systematizaci vznikl na přelomu tisíciletí pod tehdejším majitelem, kterým

byl Anglian Water. Bylo to důsledkem toho, že se pokoušeli v řadě ohledů sjednotit jimi vlastněné společnosti v České republice. To bylo poněkud náročné, protože se jednalo o firmy v řadě ohledů velmi obtížně porovnatelné. My jsme smíšená společnost, která majetek, který provozuje, dominantně také vlastní, a tenkrát to platilo ještě výrazněji než dnes. Máme v regionu solidární cenu. To například v jižních Čechách neplatilo.

Obtížné bylo také definovat nějaké jednotné technické standardy, protože konstrukce vodárenského systému je v jednotlivých částech naší země velmi odlišná a mohl bych pokračovat. Potom Anglian Water z těchto akvizičních projektů v zahraničí velmi rychle vycouval.

Pod novým majitelem pak došlo kolem roku 2005 k zásadní reorganizaci, jak už jsem o ní mluvil. Regionální řízení se změnilo na řízení oborové. To se však útvaru Ostravského oblastního vodovodu z důvodů, které jsem zmiňoval, dotklo prakticky nejméně.

Zásadní vliv měla reorganizace na oborové řízení. Zanikly pozice ředitelů závodů, zanikla personalistika, která se stejně jako řada dalších oblastí centralizovala. V regionech zůstaly opravdu jen ty provozní složky, které se začlenily do příslušných odborných útvarů vodovodů a kanalizací. To si myslím, že byl nejdynamičtější proces za moje působení ve firmě z hlediska jejího zetižnění, reorganizace, změn systému řízení a dalších návazností.

Dalším z nich bylo pravděpodobně zavádění integrovaného systému řízení. Na tomto systému pracujeme již zhruba devatenáct let, kdy se procesy začaly podstatně více sjednocovat, systematizovat, vytváří se jednotná dokumentace a tak dále.

Když se ohlédneme zpět na úplný počátek, v čem jsou jiní dnešní mladí lidé, kteří přicházejí do vodárenství v porovnání s dobou, kdy jste do oboru nastupoval vy?

Musím říct, že v době, kdy jsem nastupoval do práce já, tak jsme s vrstevníky, kamarády po škole, poměrně intenzivně řešili neúnosnost tehdejší politické situace. Uvědomovali jsme si schizofrenii doby, v níž jsme žili. Jak se politické deklarace míjely s realitou. Toto již dnes nosné téma našťásti není... Co se týká samotné chuti pracovat a aktivity mladých lidí, tak v tom výrazný rozdíl oproti dnešku nevidím. Podle mě vždycky existovali lidé, kteří pracovat chtějí, jsou aktivní a je v zásadě jedno, v jakých pozicích, oproti tomu byli, jsou a budou lidé, kteří jsou odevzdání, přehnanou aktivitu od nich očekávat nemůžete, odsedí si potřebné hodiny a jdou s radostí domů.

A když porovnáme odbornou stránku věcí? Profesní a technické znalosti po absolvování studia?

Poněkud obtížně se mi toto porovnává, protože k nám přichází poměrně málo absolventů oborů, které byly zaměřeny pouze nebo z výrazně dominantní části na vodní hospodářství. A to se týká jak ČVUT, VUT nebo VŠB-TU Ostrava. Obory jsou dnes konstruovány poněkud jinak a absolventů s čistě vodárenským zaměřením je málo. Dnešní absolventi mají většinou nějaké specifické zaměření, například typu úprava průmyslových vod, a poněkud pak trpí absencí těch čistě vodařských disciplín, jako je například hydraulika. V tom mají na začátku kariéry určitou nevýhodu.

Můžete to upřesnit?

V době mého studia existovaly samostatné specializace, jako jsou vodovodní sítě, stokování, jezy, přehrady nebo hydraulické modely. Prostě to, s čím se člověk v reálném pracovním životě ve společnosti typu SmVaK Ostrava, či Povodí Odry setkává. Jde vlastně o obory, které dávají v teoretické rovině základ pro logické chápání toho, jak vodárenské systémy fungují. Ale mluvím spíše ze své zkušenosti a obecně, protože do struktury a koncepcí těch jednotlivých oborů v dnešní době detailní vhléd nemám. Nicméně u výběrových řízení vidím, že někdy mladí uchazeči tápou a informace, o kterých jsem mluvil, jednoduše nemají. Ale šikovní mladí lidé se i s tímto deficitem dokážou vyrovnat, poměrně rychle se zapracovat a adaptovat na reálnou situaci v praxi.

Rozhodující pak je vybrat ve výběrových řízeních tohoto správného člověka, který opravdu chce pracovat a vnímá odpovědnost. A myslím, že jsem v tomto ohledu byl poměrně úspěšný.

Tím se vlastně dostáváme k problému, na který upozorňuje podnikatelský obor obecně. Tím je nedostatek kvalifikované a motivované pracovní síly a absolventů především.

Ano, ale vše je také třeba vnímat v čase a s ohledem na vývoj společnosti, situaci na trhu práce a socio-ekonomické parametry, v nichž se právě nacházíme. Byla období, například před sedmi osmi lety, kdy jsme měli zásadní problém sehnat potřebné zaměstnance do našich řad.

K dnešnímu dni se ta situace diametrálně změnila. A myslím, že je to také dáno tím, že jsme se v uplynulých letech oblasti personalistiky intenzivně věnovali ve všech aspektech, které k tomu patří. Takže aktuálně jsme pro uchazeče o práci v našem kraji rozhodně atraktivní zaměstnavatel.

Dokážete z Vašeho pohledu porovnat situaci na pracovišti v době, kdy jste začínal svou kariéru vy, s aktuální situací? Mám na mysli například vztahy v kolektivu, vztah nadřízený – podřízený...

Myslím, že velké změny v tomto ohledu nenastaly. Prošel jsem různými pozicemi, v různých dobách, pod různými vlastníky a můžu říct, že naše společnost se vždy chovala ke svým lidem korektně.

A ještě zmíním jednu věc, která pro mě byla a je z hlediska procesu a personální oblasti zásadní po celou kariéru. Bytostně mi vadí korupční jednání a jakékoliv kroky, které by mu otevíraly cesty. A jsem rád, že s ničím takovým jsem se během své kariéry v naší společnosti nesetkal s výjimkou několika epizodních náznaků. Pro mě je to záležitost mé životní filozofie a byl to ostatně také jeden z důvodů, proč jsem v SmVaK Ostrava po celou profesní kariéru zůstal. Korupční jednání je z mého pohledu důvodem, který brání, obecně vzato, jednotlivým subjektům v jakémkoliv segmentu života společnosti posunout se dál. Lidé musí jednat ve prospěch své společnosti a zaměstnavatele, nikoliv ve svůj vlastní. A tento přístup se jim v důsledku vyplácí.

Existuje něco, na co jste za svoji poměrně dlouhou kariéru v SmVaK Ostrava hrdý? Něco, co se vám podařilo a máte z toho radost?

Určitě to jsou zmiňované procesy automatizace a rozvoje dispečerského řízení. Jde o oblast, která zefektivňuje každodenní fungování společnosti ve všech jejích oblastech, umožňuje kvalifikované řízení jednotlivých procesů a operativní zásahy v případě potřeby. Myslím si, že v celé společnosti jsou tyto procesy smysluplně řízeny.

Cením si také toho, jaký kolektiv se mi podařilo na mnou řízeném útvaru vybudovat. Skupina nejbližších spolupracovníků tedy řekněme střední management, ale také technici nebo klíčoví kolegové v dělnických profesích jednoznačně chtějí pracovat v zájmu toho, proč tady naše společnost je. Myslím si, že bezproblémovou výrobu a distribuci kvalitní pitné vody tito lidé vnímají na vyšší úrovni, než je pouhé zaměstnání. Tedy jako něco, co má vyšší smysl a je pro fungování regionu a lidí v něm nezbytné. Možná to zní jako klišé, ale já jsem o tom přesvědčen.

Lidé v mém kolektivu cítí za dosažení těchto výsledků vnitřní odpovědnost, což si myslím, že je klíčová věc a byla vlastní útvaru Ostravského oblastního vodovodu vždy. A to říkám s vědomím toho, že když jsem do své stávající pozice nastoupil, byli všichni vedoucí pracovníci výrazně starší než já, třeba i o patnáct let, zatímco dnes jsem nejstarší já, ale nastavení těch lidí je podle mě stále stejné. Toho si cením.

Vidím zde stabilitu kolektivu, vůli táhnout za jeden provaz a předávat si informace od shora dolů tak, jak to okolnosti vyžadují.

Jsou naopak některé oblasti/projekty/záležitosti, které jste plánoval, ale nepodařilo se Vám je z různých důvodů realizovat?

Myslím, že celý vodárenský sektor, který je u nás přísně regulovaný ze strany státních institucí, bude do budoucna řešit, zda je tento systém únosný z hlediska toho, jaké investice jsou nezbytné pro obnovu vodárenské infrastruktury, jak se v této oblasti zvedly v uplynulých letech ceny, proti čemuž stojí regulovaná výše vodného a stočného, včetně konstrukce sociálně únosné ceny pro jednotlivé regiony u nás.

S ohledem na nastavení systému všechny vodárenské společnosti u nás usilují o to, aby mohly významné investice realizovat s významným podílem dotačních prostředků. To v případě naší společnosti, která má soukromého vlastníka, není možné, což nás staví do značně znevýhodněné pozice.

Naopak tam, kde dotační programy po vybudování infrastruktury v podobě například kanalizace a čistírny odpadních vod v menších obcích vyzývají k samofinancovatelnosti systému a udržitelnosti, pak municipality narážejí na hranici sociálně únosné ceny a nelibost obyvatel. Měli bychom k sobě být v této oblasti v naší zemi upřímnější a nalít si čistého vína, protože o této situaci všichni vědí. Musíme si uvědomit, že vše má svou cenu.

Jaké budou podle Vás největší změny v oboru za následujících deset let?

Naprostě zásadní z mého pohledu je, jak se k celému sektoru postaví stát. Jedním z často zmiňovaných problémů je roztržštěnost vlastníků a provozovatelů vodárenské infrastruktury. Z mého pohledu pro stát naší velikosti je několika tisíc majitelů a několika tisíc provozovatelů velmi nepraktický a neefektivní. V řadě ohledů komplikuje fungování systému.

Další oblastí je nastavení dotačních titulů a jejich smysluplné využití. Často pro řešení marginálií zapomínáme na klíčové záležitosti týkající se páteří infrastruktury v jednotlivých regionech, která vyžaduje a bude vyžadovat nemalé prostředky.

Z dalších záležitostí to určitě bude kvalita vody. S rozvojem analytických metod a zvyšování přesnosti měření budeme schopni ve vodě identifikovat látky, o nichž jsme do té doby neměli ponětí. My vyrábíme pitnou vodu z horských nádrží, kde je kvalita surové vody velmi dobrá, není nijak zásadně ovlivněna lidskou činností, takže jsme nikdy neměli problém s dodržováním kvalitativních ukazatelů, jak je definuje legislativa. Samozřejmě se obtížně předvídá, jak se můžou nároky v této oblasti dále zvyšovat. To je velký otázník. Každopádně by další zpřísnění vyvolalo v celé zemi potřebu zásadních rekonstrukcí, případně budování dalších technologických stupňů v provozech úpraven vody. V tomto ohledu lze očekávat, že když se tyto parametry budou legislativně dále zpřísnovat, tak nás ve společnosti v budoucnu čeká výstavba druhého filtračního stupně Úpravny vody Podhradí.

Jaký útvar předáváte svému nástupci? Co mu poradíte především, až si budete předávat agendu?

S mým nástupcem jsme zahájili proces postupného předávání veškeré agendy a seznamování se s fungováním útvaru v komplexní podobě tak, abychom do konce roku vše bez problémů zvládli a celý proces byl plynulý bez jakýchkoliv zádrhelů.

Předávám mu z mého pohledu fungující útvar z hlediska struktury, vedení, řízení, a především kvality jednotlivých zaměstnanců, jak už jsem o tom mluvil. Kolektiv má výbornou úroveň a pracuje jednotně tak, aby bylo dosaženo všech potřebných cílů. Útvar je stabilní, takže se neobávám žádných revolučních změn.

Samozřejmě po tolika letech se na řadu věcí dívám jako na naprostě běžné, banální, kdy nemusím nijak přemýšlet o jejich řešení, protože mám v hlavě vybudovaná ustálená schémata. Můj nástupce bude v těchto momentech logicky muset více zapojit další kolegy, kteří mu jistě budou oporou.

David Köhler: do pozice ředitele OOV vstupuji s respektem

Stávající zástupce technického ředitele SmVaK Ostrava a projektový manažer David Köhler se stane od počátku roku 2026 ředitelem pátečního systému pro výrobu a distribuci pitné vody v Moravskoslezském kraji – Ostravského oblastního vodovodu. Jaká je jeho dosavadní zkušenost z působení v nejvýznamnější vodárenské společnosti v moravskoslezském regionu a s jakými plány vstupuje do nové pozice, jsme s ním mluvili v rozhovoru, který se odehrál nedlouho poté, kdy se dozvěděl o svém úspěchu ve výběrovém řízení na tuto pozici s velkou mírou odpovědnosti za výrobu pitné vody v kraji.

Co Vás vedlo ke studiu vodárenského oboru na vysoké škole?

Prvním důležitým rozhodnutím na střední škole bylo to, vybrat si vůbec studium na stavební fakultě. Už na konci gymnaziálních studií jsem inklinoval k technicky orientovanému zaměření, takže šlo v zásadě o rozhodování, zda se vydat směrem ke strojírenství, nebo stavebnictví.

Když jsem vše zvažoval, bral jsem v úvahu, že se po konci vysokoškolského studia budu chtít pravděpodobně vrátit do našeho regionu, a věděl jsem, že moravskoslezský region je poměrně dost zaměřený

také na strojírenský průmysl a o práci v tomto oboru by asi nouze nebyla.

Nakonec jsem se ale rozhodl pro stavařinu. Zjednodušeně z toho důvodu, že jsem měl blíže k cihlám než k ozubeným kolečkům. Toto zaměření se mi zdálo ve svém důsledku hmatatelnější.

Po začátcích studia na Stavební fakultě VUT v Brně jsme se v druhém ročníku rozhodovali o dalším zaměření a moje volba padla na vodohospodářský obor, k čemuž přispěla souhra více faktorů.

Přednášející v tomto oboru na univerzitě přednášel velmi zajímavě, uměl studenty ve srovnání s jinými obory zaujmout a nadchnout. Nejdůležitějším motivačním faktorem pak pro mě bylo, že voda pro mě byla něčím hmatatelným, něčím, na co si mohu sáhnout. Voda je něco, co umí svou silou vtáhnout.

Studoval jsem obor, který se prioritně zaměřoval na vodovody a kanalizace, nicméně součástí studia byla i takzvaná velká voda, tedy výstavba přehrad, jezů, poldrů nebo koryt. Vlastně se jedná o velké záměry typu plavební komory, výstavba nádrží, což je mimo jiné v našem regionu nyní velmi aktuální, až po vodovody a kanalizace, tedy infrastrukturu, kterou využíváme každý den. To je pro mě velmi hmatatelné a hrálo to zásadní roli v mém rozhodování, proč jsem se stal vodařem.

A splnilo studium i to, co následovalo po něm, Vaše očekávání?

Myslím si, že ano. Studium i práce v oboru mě naplňovala před příchodem do SmVaK Ostrava a naplňuje mě i nyní po pěti letech ve firmě. Když se ještě vrátím ke svému rozhodování o budoucím směřování, tak je zřejmé, že si mladí lidé nyní vybírají především obory s humanitním zaměřením na úkor těch technicky orientovaných, kde je naopak patrný nedostatek studentů.

Platilo to v zásadě také pro stavební fakultu, kde si konkrétně vodárenskou specializaci příliš lidí nevolí. Trend je jednoznačně vidět i dnes, kdy studentů ve vodohospodářských oborech ubývá. To na mě vlastně svým způsobem působilo jako motivační faktor. Řekl jsem si, ano, takoví lidé budou potřeba. Na pracovním trhu o ně bude zájem.

Bylo jednoznačné, že se po ukončení studia v Brně vrátíte do Ostravy, nebo jste uvažoval o tom, že byste zůstal na jihu Moravy nebo jinde mimo region? Ostatně řada Vašich studijně-pracovních aktivit během studia tomu mírně napovídá...

Zcela jednoznačné to nakonec nebylo, byť nějakým způsobem jsem si od začátku s tou myšlenkou vrátit se pohrával. Ale v průběhu studia, kdy jsem začal při škole pracovat v oboru v Brně, tak se některé okolnosti začaly měnit, a kdyby nepřišla následně nabídka ze SmVaK Ostrava, tak bych pravděpodobně na jižní Moravě nějakou dobu ještě zůstal. Nicméně nabídka, která před šesti lety přišla, byla tak lákavá, že jsem neváhal a rozhodl se ji přijmout.

O jakou nabídku se jednalo? Jak k tomu došlo, že Vás SmVaK Ostrava oslovily?

Ke konci studia jsem se začal specializovat na hydraulické modelování vodovodních a kanalizačních sítí. Dozvěděl jsem se, že SmVaK Ostrava jsou jednou z mála vodáren, která má pro tuto oblast specializované oddělení. Takže jsem zaslal motivační dopis s životopisem a na ten reagoval technický ředitel Martin Veselý. Byl jsem následně pozván na pohovor, který proběhl k oboustranné spokojenosti, a to byl vlastně začátek mého působení ve firmě.

Jak vzpomínáte na své začátky ve firmě? Byla očekávání, předpoklady, které mohly vycházet ze studia, a realita v rovnováze?

Začátky byly pochopitelně náročné. Ale v tom se asi nevymykám situaci, v níž se mladí po ukončení studia a přechodu do praxe obvykle ocitají. Přestože jsem věnoval během studia značné úsilí tomu, abych se připravil na přechod do vlastní praxe co nejlépe, to první setkání člověka s praxí každého pochopitelně trochu překvapí a klade před něj řadu nečekaných výzev a situací.

Na druhou stranu si myslím, že v rámci možností a tehdejší situace jsem to zvládl velmi dobře. Do kolektivu jsem zapadl poměrně rychle, byli jsme na oddělení hydrauliky dobrá parta. Komplikací s ohledem na úvodní zapracování tehdy bylo to, že jsem byl v práci možná dva týdny a přišla na začátku roku 2020 první covidová vlna. Období opakování pandemických vln a z nich vyplývajících omezení a lockdownů asi nemusíme detailně rozebírat, protože si ho v paměti nese každý z nás. Každopádně pro mě to byla dost významná komplikace v tom, že po příchodu do nového zaměstnání, navíc prvního po dokončení univerzity, je pro člověka přínosný každodenní a pravidelný kontakt s kolegy. Ti mohou člověka učit novým dovednostem a praktickým znalostem, pomáhat mu v orientaci, v praktické aplikaci toho, co se dozvěděl ve škole a znal doposud spíše v teoretické rovině. Tady musím poděkovat všem kolegům, kteří mi v rámci tehdejších možností opravdu pomohli v tom, aby moje zapracování proběhlo, pokud možno, bezbolestně. Já dnes díky tomu mohu i přes drobné překážky hodnotit tyto začátky pozitivně.

Co jste měl na starosti během uplynulých dvou let jako projektový manažer technického útvaru?

V roce 2023 se má pozice změnila a stal jsem se projektovým manažerem. V ní působím i nadále do konce roku, než převzmu odpovědnost za vedení útvaru Ostravského oblastního vodovodu.

Tato pozice se transformovala z původní, která nesla název metodik útvaru technického ředitele. Nicméně majoritní část pracovní náplně tvořilo právě řízení a koordinace projektů napříč celou naší společností. Ať už se jednalo o projekty technického, či legislativního rázu nebo z oblasti informačních technologií. Ten záběr byl tedy poměrně široký.

Mohli bychom zmínit příklady některých projektů, které jste měl v uplynulých dvou letech na starosti?

Z hlediska technické praxe byl určitě zajímavý pilotní projekt nasazení nástrojů PipeDiver a Smartball, který jsme v roce 2024 realizovali právě ve spolupráci s útvarem Ostravského oblastního vodovodu v přivaděčích Beskydského skupinového vodovodu na Frýdecko-Místecku. Za touto inovativní technologií pro diagnostiku vodovodních sítí stojí nadnárodní společnost, takže tým tvoří odborníci z celého světa. Právě koordinace projektového týmu složeného ze zahraničních pracovníků byla výzvou jak z hlediska komunikace, tak z hlediska řízení praktického nasazení těchto nástrojů v našem regionu. Tomu předcházelo několik měsíců intenzivní přípravy, aby bylo možné projekt v našich podmínkách realizovat.

Co se týká legislativně orientovaných aktivit, tak jsme se v loňském roce věnovali projektu, který de facto spojoval celou naši společnost napříč útvary. Zaměřoval se na legislativní plnění požadavků daných novelizacemi zákona o vodovodech a kanalizacích a související vyhlášky 428.

V segmentu zmiňovaných IT projektů je neoddiskutovatelným faktem, že celá naše společnost směřuje k postupné digitalizaci, automatizaci a implementaci nových systémů, které mají do budoucna zajistit efektivnější a snadnější práci. Věnoval jsem se tedy analýze a průzkumu trhu v oblasti systémů ERP a TIS. Přičemž jsme se přesunuli v letošním roce do další fáze, kdy jednáme s mateřskou společností o možnosti dodání a implementaci částí těchto systémů do našeho prostředí.

Uvažoval jste o tom, že byste někdy vyměnil obor a opustil vodárenství? Případně za jaký obor?

Abych pravdu řekl, tak ne. Jak jsem na začátku řekl, přes různá úskalí mě doopravdy tento obor naplňuje celých de facto deset let, kdy jsem s ním v kontaktu. A neustále vidím nové motivační faktory, které posilují mou vůli v něm dále pracovat, rozvíjet se a posouvat sebe, tým, v němž působím, i celou společnost dle svých možností, kompetencí a odpovědností dál.

Také se na to dívám prizmatem toho, že pokud nebude mladá generace, za níž se stále považuji, dostatečně motivovaná v oboru pracovat a dále ho rozvíjet a posouvat v kontextu vývoje celé společnosti, tak může vodárenství v budoucnu poměrně silně narazit s nemilými důsledky pro všechny, jichž se to může dotknout.

Jak jednoznačné bylo rozhodnutí se přihlásit do výběrového řízení na pozici ředitele Ostravského oblastního vodovodu? Co všechno jste v tomto ohledu zvažoval a jaké faktory převážily, že jste se do toho pustil?

Ta motivace ve mně zrála delší dobu. Jedním z faktorů, který jsem bral do úvahy, bylo to, že ke změnám na těchto pozicích v naší společnosti nedochází příliš často, teď se otevřelo okno příležitosti, která se nemusí poměrně dlouhou dobu opakovat. To určitě přispělo k mému rozhodnutí se do konkurzu přihlásit.

Zásadním faktorem bylo také to, že dva roky pracuji jako projektový manažer, jak jsme o tom hovořili před chvílí. A za jednu ze svých nejsilnějších stránek považuji schopnost spolupráce, komunikace a organizace lidí. To vnímám jako kompetence, které budu moci v pozici ředitele poměrně dobře uplatnit a realizovat v praxi. A vlastně jde o předpoklady dle mého názoru pro tuto pozici nezbytné.

V naší společnosti v posledních letech dochází k poměrně výrazné generační výměně na manažerských funkcích, kdy do pozic vedoucích oddělení nebo provozů přicházejí noví lidé, kteří budou mít ambice společnost nějakým způsobem směřovat a posouvat směrem tak, jak

se transformuje celá společensko-ekonomická realita okolo nás. Tito lidé budou v dalších letech a desetiletích chtít vodárnu transformovat, aby dokázala čelit všem výzvám, které obor přináší a přinášet bude, ať již v legislativní, technické, provozní nebo jiné oblasti.

Jaké byly první pocity, když jste zjistil, že jste ve výběrovém řízení uspěl?

Samozřejmě to byla radost. Nicméně současně jsem si uvědomoval hned od počátku, že se touto novou situací do značné míry mění také můj život. Tato pozice s sebou totiž nese velmi vysokou míru odpovědnosti za záležitosti, které řeší a jsou v kompetenci tohoto manažera.

Nicméně moje odhodlání uspět bylo velmi vysoké, nyní je moje odhodlání uspět do budoucna ještě vyšší, takže jednoznačně převažuje motivace, cíl vše zvládnout a jsem pozitivně naladěný a připraven čelit výzvám, které přede mnou logicky budou stát. A je mi jasné, že nebudou často snadné a triviální.

Co jste se prozatím o útvaru, který budete od nového roku vést, dozvěděl? V jaké fázi je přebírání potřebné agendy?

Se stávajícím ředitelem útvaru máme nastavený harmonogram předání jednotlivých agend, které pod tento útvar spadají. Adaptační proces jsme započali oficiálně na začátku září. Symbolicky na výjezdní poradě útvaru v areálu Úpravny vody Podhradí, kde jsem byl ze strany generálního ředitele oficiálně představen všem vedoucím a členům svého budoucího týmu. Postupně probíhá předávání všech agend tak, abychom během tří měsíců tento adaptační proces zvládli a ke konci roku bylo vše bez problémů předáno.

Jaké jsou hlavní krátkodobé, střednědobé či dlouhodobé úkoly, které před Vámi stojí?

Když začnu obecněji a nevztáhnou vše ke zmiňované časové ose, tak ze svého osobního hlediska vnímám jako své vlastní priority při řízení útvaru Ostravského oblastního vodovodu plnění všech legislativních požadavků, především v oblasti kvality vody, které doba přináší a dále přinášet bude, dále nezbytnou obnovu infrastruktury, implementaci, bezproblémový chod a rozvoj informačních technologií a systémů, postupující digitalizaci a personální stabilitu. Toto je pět základních pilířů, které vnímám jako zásadní.

Když půjdeme po časové ose, tak pro každého nového manažera je na počátku jednou z nejdůležitějších věcí udělat si jasnou představu o personálním zázemí daného útvaru. To znamená, že v tom krátkodobém horizontu chci určitě věnovat velkou pozornost práci s lidmi, chci si udělat obrázek o jednotlivých vedoucích, probrat s nimi jejich vize, co oni vnímají ze své pozice jako důležité, kde vidí možnosti pro zlepšení, kam by svoje středisko, které řídí, chtěli posunout. V tom jim samozřejmě chci být jako ředitel nápomocný. To znamená, že na začátku mám v plánu intenzivně řešit personalistiku. Nicméně odborné fungování útvaru Ostravského oblastního vodovodu není možné zastavit. Veškeré provozní a technické záležitosti a procesy musí běžet kontinuálně dál, abychom plnili naše hlavní úkoly. Tedy dodávat spolehlivě pitnou vodu ve špičkové kvalitě našim odběratelům. Takže průběžně budu logicky řešit veškeré provozní záležitosti.

A delší výhled do budoucna?

Ve střednědobém horizontu se chci určitě věnovat revizi přístupů v oblasti plánování investic a oprav. S tím souvisí detailní analýza metodických přístupů k hodnocení vodovodních sítí a analýza rizik, které je možné identifikovat. Na základě výstupů budu chtít vytvořit jasnou koncepci plánování zásadních investic do budoucna v kontextu toho, že musíme pracovat s prostředky, které jsou dostupné. Na žádné dotační tituly se v současné době jako privátní společnost na rozdíl od těch vlastněných municipalitami spoléhat nemůžeme. Ať si o této nerovnosti v přístupu státu myslíme cokoliv, realita taková prostě je a nedá se předpokládat, že by se v nejbližší době měla měnit. Úkolem mě jako ředitele páteřního systému pro výrobu a distribuci pitné vody v Moravskoslezském kraji, který je ale významný také pro část Olomouckého kraje, pak bude s těmi prostředky efektivně nakládat tak, aby celý systém stabilně a spolehlivě fungoval i do budoucna.

Jaké budou podle Vás největší změny v oboru za následujících deset let?

Svůj pohled nebo vizi, chcete-li, bych rozdělil na tři základní oblasti. První z nich je bezpečnost. Ta se v budoucnu bude více a více dotýkat všech vodárenských společností. Postupně se dostáváme do fáze, kdy budou firmy v oboru považovány z hlediska legislativy při naplnění daných kritérií za prvky kritické infrastruktury. To sebou logicky přináší povinnosti a požadavky z hlediska nastavení systému bezpečnosti, krizového řízení, otázek týkajících se kyberbezpečnosti a tak dále. Bezpečnost není možné v rychle se měnícím světě, a v současné době je nutné poznamenat, že ne vždy právě žádoucím směrem, podceňovat. Musíme ji brát vážně ve všech jejích aspektech.

Celý svět se také velmi dynamicky vyvíjí v oblasti informačních technologií a digitalizace. Tyto procesy jsou nastartovány také v naší společnosti a je zřejmé, že budou s akcelerující intenzitou pokračovat.

Další výzvou do budoucna je oblast lidských zdrojů. Do vodárenských oborů na vysokých školách nenastupuje takový počet studentů, který by sektor potřeboval a bez problémů absorboval. Rád bych proto také spolupracoval s institucemi v akademické sféře na tom, abychom dokázali tento obor zatraktivnit, učinit ho lákavý, přitáhnout k němu více studentů tak, abychom měli zajištěnou personální stabilitu do budoucna. To vše navíc v prizmatu toho, že demografická křivka je neúprosná.

Milan Koníř: Vodovodní síť je organismus řízený moderními online procesy

Po více než třiceti pěti letech v různých pozicích v SmVaK Ostrava a po dvaceti letech v pozici ředitele vodovodů opouští vodárenskou společnost Milan Koníř. Hovořili jsme s ním o změnách, jimiž SmVaK Ostrava za danou dobu prošly. Zastavili jsme se u technických inovací týkajících se především distribuce pitné vody v regionu a sledování efektivity provozování vodovodní sítě z hlediska implementace stále přesnějších nástrojů, jak řídit fungování systému a snižovat ztráty v trubní síti. Mluvili jsme ale také o tom, jaké jsou jeho plány do budoucna.

Co Vás vedlo ke studiu vodárenského oboru na vysoké škole?

Nechci říct, že jsem to měl přímo nalajnované, ale studoval jsem už střední průmyslovou školu, která měla zaměření na vodu. Týkalo se sice spíše vnitřního vybavení a instalací, což znamená, že tam byli například také plynáři a některé další specializace, ale mě voda chytla, studium mě hodně bavilo a na vysoké škole jsem ve svém zaměření pokračoval. Už ve čtvrtém ročníku na univerzitě jsem uvažoval o tom, čemu se budu věnovat dál, navíc jsem se přihlásil z Vysočiny do tehdejšího Severomoravského kraje, sem pod Lysou horu na Frýdecko-Místeko.

Nikoho jsem tu neznal a navštívil jsem tehdejší pracoviště regionální správy ve Frýdku-Místku, kde mě přijal tehdejší ředitel Barteček, se

kterým jsem se domluvil a nastoupil jsem do firmy, i když jsem ještě studoval.

V zásadě jsem v pátém ročníku studia pracoval ve formátu jakéhosi stipendia a v okamžiku, kdy jsem dokončil vysokou školu, tak jsem nastoupil jako technický pracovník regionální správy ve Frýdku-Místku.

Neuvažoval jste někdy o návratu na rodné Jihlavsko? Přece jen moravskoslezský region se může jevit lidem odjinud jako poněkud specifické místo pro život.

Za vším hledej ženu. Tak už to bývá. Už na univerzitě jsem se oženil a má žena pocházela z Beskyd, takže bylo logické, že jsme po dokončení školy směřovali sem. Samozřejmě jsme se bavili o tom, kde budeme žít, kde najdeme odpovídající pracovní uplatnění a dalších vyhlídkách do budoucna, ale volba padla nakonec na Frýdecko-Místeko.

Vysokou školu jste absolvoval v době, kdy končil socialismus. Vnímali jste na začátku kariéry nějak výrazněji tyto změny, kterými obor v počátku 90. let procházel z hlediska privatizací a dalších změn, nebo jste od počátku byl zaměřený na technické-provozní záležitosti, a tato oblast šla mimo Vás?

Fakticky jsem ve firmě působil za minulého režimu měsíc. Takže moje pracovní kariéra je rámována mimo jiné změnou režimu. Ale není možné říct, že jsem jeden den pracoval v socialistickém podniku a druhý den přišel do firmy, kde fungoval kapitalismus běžný pro západní

země. Myšlení lidí bylo nějak nastaveno po desítkách let fungování v bývalém režimu. Vše v zásadě běželo dál a větší strukturální změny se začaly dít od roku 1992, kdy se SmVaK privatizoval a od té doby se začaly způsoby řízení a řada dalších náležitostí měnit.

Když to překloupím do praxe svého začátku ve firmě. První jeden dva roky to bylo tak, že jako by byl dostatek peněz na investice a opravy infrastruktury, ale každý, kdo chtěl něco budovat, musel jezdit po těch výrobních podnicích a hledal, kde by sehnal potrubí a další potřebné zařízení. Ničeho nebylo dostatek, protože socialisticky nastavená výroba nestíhala aktuálním požadavkům a potřebám. Takže tu byly firmy, které by to postavily a které to chtěly stavět, ale nebylo to z čeho vybudovat.

To se po těch zhruba dvou až třech letech překloupilo. Najednou přicházel materiál ze zahraničí, výrobci vstupovali na náš pro ně tehdy perspektivní trh, všeho bylo dostatek, ale najednou se začalo fungovat v tržním prostředí, takže se ukázalo, že předtím zdánlivě dostatečné prostředky na investice, výstavbu a obnovu jsou v novém prostředí přece jen výrazně limitovány situací na trhu, nabídkou a poptávkou, která se logicky promítá do ceny. To bylo myslím nové prakticky pro všechny obory v transformující se ekonomice, která byla najednou otevřená světu.

Takže v novém prostředí byly firmy, které uměly a chtěly stavět, byl materiál a technologie, které se k tomu mohly využít, ale logicky se začaly projevovat finanční limity.

Které období jste pociťoval za dobu, po níž v SmVaK působíte, jako nejdynamičtější? Kdy docházelo k největším zlomům, když tedy vynecháme samotné období let 1989-1990?

Podle mě tím zlomovým rokem bylo období kolem roku 1993, kdy proběhly změny v tom, jak stát reguloval a nastavoval výši vodného a stočného. Původně byla cena nastavena na šedesát haléřů za metr krychlový, což vůbec neodpovídalo výrobním nákladům a nákladům na provoz celého systému. Vodárny měly běžné ztráty ve vodovodní síti kolem 35-40 %, což bylo dáno také tím, že lidé klidně nechali vodu téct, protože nebyli nijak motivováni se chovat racionálně. Prostě nechali otevřený kohoutek třeba jen proto, aby jim voda nezamrzla.

V momentě, kdy stát rozhodl, že se bude postupně přecházet na nákladovou cenu, tady fakticky nebylo vybudováno měření reálné spotřeby u obyvatel. Takže, když ceny postupně stoupaly z šedesáti halířů a korun sedmdesát a následně tři koruny šedesát, tak byl obrovský tlak na to, aby se začaly montovat vodoměry. To se vlastně časově prolínalo v mémi začátky ve firmě.

Z pozice administrativně-technického pracovníka jsem se přesunul na místo mistra, přičemž vzniklo samostatné středisko měření a služeb, které mělo za úkol začít masivně montovat vodoměry do celých měst a obcí na Frýdecko-Místku.

Do té doby nebyla spotřeba monitorována vůbec?

Vodoměry byly instalovány fakticky jen u státních podniků především v průmyslovém sektoru, kde měli pozici vodohospodáře. Potřebovali znát data kvůli výkaznictví. Rodinné domy a byty žádné vodoměry neměly a platilo se paušálem na základě paušalových listů.

Ten vzorec výpočtu je daný zákonem. Ostatně i dnes paušály existují. My jich máme například zhruba čtyři tisíce. V zásadě je to dáno právními okolnostmi. Když má člověk uzavřenou smlouvu v těchto parametrech, je velmi obtížné ho přesvědčit ke změně. Navíc jde velmi často o lidi, kteří v místě žijí několik desítek let a ke změně nemají motivaci, protože ten paušál je pro ně výhodnější. Vzorec výpočtu jasně definuje příslušná vyhláška k zákonu o vodovodech a kanalizacích. Zahnuje parametry, jako jsou počet obyvatel v domě, velikost zahrady, počet aut a tak dále.

Vaše první působiště v SmVaK Ostrava bylo ve Frýdku-Místku. V čem byla tehdejší struktura firmy jiná?

Regionální členění Československa bylo tehdy jiné a naše působnost se vztahovala k Severomoravskému kraji. Čili Severomoravské vodovody

a kanalizace fakticky působily od Bruntálu po Přerov a Šumperk, měli jsme závody v lokalitách, které dnes přísluší jinému kraji a působí v nich jiné vodárenské společnosti. Každý okres měl svého ředitele a uspořádání bylo vlastně teritoriální. V Ostravě pak byl generální ředitel s ekonomickým ředitelem, technickým ředitelem a organizačně-správním ředitelem. V okresech měl ředitel ekonomického a technického náměstka, který měl pod sebou vedoucího provozu vodovodů, vedoucího provozu kanalizací a vedoucího technicko-provozní činnosti. Zatímco v současnosti má v kompetenci vodní zdroje Útvar Ostravského oblastního vodovodu, tehdy měl zdroje pod sebou provoz vodovodů v daném okrese. Ostravský oblastní vodovod v zásadě řídil tři centrální úpravný a přiváděče ke klíčovým vodojemům.

Zjednodušeně řečeno u nás bylo tolik vodáren, kolik krajů, i když třeba ty soustavy nebyly z provozního hlediska mezi sebou propojeny. Tato koncentrace do větších celků měla řadu výhod.

Což už dnes rozhodně neplatí...

Nechci působit jako staromilec, ale pravda také je, že aktuálně se jako jeden z hlavních problémů našeho sektoru zmiňuje jeho velká atomizace, kdy máme několik tisíc vlastníků a několik tisíc provozovatelů vodárenské infrastruktury. A tento stav má původ právě v ranných devadesátých letech. Atomizace se samozřejmě privatizací v jednotlivých částech naší země dále prohlubovala. Takže aktuálně máme několik tisíc provozovatelů, ale fakticky třeba deset největších z nich zásobuje více než 80 % obyvatel pitnou vodou.

Dnes víme, že větší konsolidace by byla v řadě ohledů výhodná, efektivní, ekonomická a praktická. Zároveň víme, že je zde řada aspektů, které jí brání a bránit budou. Jsou zde různé zájmy, politické ambice, snaha o upevňování pozic v daném regionu a mohl bych pokračovat. Jak se říká, kde je vůle, tam je cesta. A vůle v tomto ohledu evidentně chybí.

Při privatizaci se od SmVaK Ostrava odstěpily Bruntál, Přerov, Šumperk, části současného Olomouckého či Zlínského kraje nebo Ostrava a zůstaly zde v zásadě čtyři okresy – Opava, Karviná, Frýdek-Místek a Nový Jičín. Například regionální správy si poměrně dlouho po privatizaci ještě držely právní subjektivitu.

Kdy došlo k organizačním změnám, které vše překloupily do současné podoby?

Řekněme, že do roku 2005, kdy se tehdejší vlastník rozhodl, že přejde z regionálního řízení na řízení oborové. Takže vznikly v Ostravě manažerské pozice tak, jak je známe dnes, stejně jako struktura jednotlivých útvarů a oddělení, byť k některých změnám za tu dobu logicky došlo. Nicméně struktura je obdobná.

Když se ohlídneme ještě zpět na úplný počátek, v čem jsou jiní dnešní mladí lidé, kteří přicházejí do vodárenství v porovnání s dobou, kdy jste do oboru nastupoval vy?

Přišli jsme po škole do praxe se znalostmi a vědomostmi, které nám předali vyučující na vynikající úrovni. Nechci se nostalgicky ohlížet za minulým režimem, nic si nemaluji na růžovo. Ale je třeba říct, že tehdejší vyučující na vysokých školách v našem oboru byli špička nejenom v Evropě, ale i v celosvětovém srovnání. Z hlediska vědomostí a znalostí jsme na tom byli velmi dobře. Také je třeba říct, že vodárenství není obor, který by se v porovnání s jinými sektory vyvíjel extra dynamicky dopředu. Proto zaostávání centrálně řízených ekonomik tam, kde byl ten vývoj velmi rychlý a překotný, bylo výrazně zlatelnější než v našem případě.

Větší rozdíl vidím spíš v mentálním nastavení, jak jsme na začátcích v práci přistupovali ke svým nadřízeným. Myslím, že tam bylo výrazně více pokory, respektu k autoritám. Někdy jsme z dnešního pohledu k našim nadřízeným a zkušenějším kolegům přistupovali až nekriticky pozitivně.

Specifická byla také situace k podřízeným, protože v době, kdy jsme nastupovali, byla, jak si řada z nás pamatuje, dělnická třída skupinou

se svým specifickým postavením v socialistickém hospodářství. Takže jsme si nemohli nijak vyskakovat.

Další věc, která je jiná, což souvisí s obecným vývojem společnosti nejenom u nás, ale obecně ve světě, je pocit soudržnosti, sounáležitosti a kontinuity s firmou, kde člověk působí. Dnes je toto vnímání jiné. Když dostane mladý člověk lepší nabídku, pět tisíc navíc, tak bez uzardění změní působiště a přejde jinam. Nemá obavy ze změny, z toho, že by se změnou mohl dostat do nějakých existenčních nebo jiných problémů. To je samozřejmě dáno jinou situací ve společnosti. Vše je rychlejší, komunikujeme online a o nových možnostech, nabídkách nebo příležitostech se dozvíme velmi rychle. Změna pro nás už není hrozba. Neříkám, jestli je to dobře, nebo špatně, protože se na to dá dívat z mnoha aspektů. Ale je to rozhodně jiné.

Jaká v této změně vidíte rizika?

Myslím, že změny ve společnosti, které se logicky propisují také do pracovního nasazení a prostředí, kladou na lidi větší psychické nároky. Ostatně je zřejmé, že otázky duševního zdraví se řeší stále častěji a s vyšší naléhavostí. Lidé mají mimo práci také řadu jiných možností, které my jsme za svých mladých let neměli. Takže jsme chodili hrát fotbal nebo tenis a byli víc v kolektivu kamarádů nebo kolegů, než je běžné dnes. Takže jsme asi byli v lepší kondici, než jsou současní mladí lidé po škole.

Na druhou stranu nechci zevšeobecňovat a působit jako milovník starých pořádků. Chodím teď často po horách a setkávám skupinky mladých lidí. Většinou to nejsou páry, ale větší skupiny mladých žen nebo chlapů, kteří vyrazili do přírody.

A co změny ve vnímání autority na pracovišti. Jaký zde vidíte vývoj a zásadní změny?

Myslím, že to je spíš záležitost osobnostní a nastavení toho nadřízeného. Těžko můžeme očekávat od někoho autoritu apriori. Jde o osob-

nost daného člověka, jestli umí řídit lidi a jestli má odpovídající odborné znalosti. Bez toho není možné mít to, čemu se říká přirozená autorita. A ta je logicky vždycky cennější, než když musíte něco vynucovat silou své pozice a postavení.

Samozřejmě, že v některých ohledech to dnes může být složitější určit tým, protože doba se změnila také využíváním moderních technologií. Provoz logicky přináší vypjaté situace, kdy probíhá komunikace v poněkud extrémnější formě, než jsme běžně zvyklí, protože je nutné rychle vyřešit problém. Takže na konci socialistické éry nebo v raných devadesátých letech, kdy byla například nějaká porucha nebo jiná náročná situace, tak se nešlo pro ostřejší výrazy daleko. Navíc v našem hornickém a hutnickém regionu.

To možná dnes může fungovat mezi dělníky, ale v komunikaci nadřízený – podřízený už je dnes situace přece jen jiná. Vedoucí musí více kontrolovat svoje emoce, být citlivější a obozřetnější. Na druhou stranu jsem byl celou svoji kariéru zastáncem transparentnosti. Všichni musí jasně vědět, co je potřeba udělat, jakým způsobem se má daná situace řešit, a že v případě, že to nebude splněno, tak to má jasné důsledky. Tímto způsobem se mi vždycky podařilo morálku na útvaru udržet na potřebné úrovni, i když jsem někdy řešil velmi nepříjemné záležitosti. Mohl bych uvést řadu příkladů.

Tak zkuste alespoň jeden...

Když jsem nastoupil na post ředitele vodovodů, tak jsme jeli do Bruntálu, kde jsme měli jako SmVaK Ostrava převzít službu provozování vodovodů. Tam se mi stala jedna dnes stěží uvěřitelná věc. S tehdejšími řediteli regionální správy jsme seděli u snídaně a přišla za námi číšnice s tím, že bychom si lépe měli hlídat své lidi. Ptal jsem se, co se stalo, co udělali. A ona odvětila, že předchozí večer tam bujaře popíjeli do jedné hodiny v noci, a navíc ukradli lahev koňaku. Nechal jsem si zavolat člověka, kterého jsem z jejího vyprávění dokázal identifikovat. Nechal jsem ho podstoupit test na přítomnost alkoholu a dých-

nout. Měl 0,3 promile. V tehdejší době to bylo nastavené jasně. Pil jsi, nadýchal jsi, odcházíš. Takže on šel. Pak se mu to rozleželo v hlavě, že za tři hodiny přišel, že to bude medializovat, že to není spravedlivé, protože pili všichni a tak dále. Stáhnul jsem si tedy všechny jeho kolegy, podstoupili test a ve výsledku skončil jeden technik a šest dělníků. S nadsázkou říkám, že na první den to nebyl špatný výkon. Musím říct, že se to po firmě rozkřiklo s takovou intenzitou, že problém alkoholu na pracovišti jsme nemuseli řešit dalších několik let.

Mluvili jsme o počátcích vaší kariéry ve Frýdku-Místku, pojďme tedy dál...

Jak už jsem zmiňoval, od roku 1990 jsem působil jako mistr, pak jsem se stal v roce 1993 hlavním inženýrem technicko-provozní činnosti, kterým jsem byl do roku 1996. Pak jsem vyhrál konkurz na pozici technického náměstka, ale v souvislosti s reorganizací byl tento post zrušen a tehdejší generální ředitel mi nabídl pozici hlavního inženýra vodovodu. Tím jsem se přemístil z Frýdku-Místku do Ostravy. A v této pozici jsem vydržel až do roku 2005, kdy tehdejší vlastník rozhodl, že chce regionální řízení změnit na řízení oborové. Vyhrál jsem konkurz na post ředitele vodovodů, kterým jsem aktuálně tedy již dvacet let.

Uvažoval jste někdy o změně oboru? Že byste opustil vodárenství a věnoval se něčemu jinému?

Někdy v letech 1992 nebo 1993 v době privatizace, kdy jsem působil jako mistr ve Frýdku-Místku a plat nebyl pro mladého člověka extra atraktivní a motivační, jsem dostal nabídku z Povodí Odry od tehdejšího generálního ředitele. Navíc s vyšším platem. Odborně jsem v tom neviděl problém, protože oblast tzv. velké vody jsem vlastně vystudoval. Zmínil jsem tuto možnost svému tehdejšímu šéfovi, ten informaci předal dál tehdejšímu technickému řediteli, který si mě zavolal a nabídku mi rozmlouval s tím, že je nejistá, proběhne výběrové řízení, kdežto na vodovodech mám místo jisté a perspektiva pro mě také není k zahazení. Tak jsem tehdejšímu generálnímu Povodí Odry poděkoval za nabídku s tím, že jsem se rozhodl zůstat věrný SmVaK Ostrava. Z dnešního pohledu si myslím, že to bylo rozhodnutí správné a otevřelo mi cestu k dalším příležitostem.

A to byly z Vašeho pohledu jaké?

Z vnějšího pohledu se dá říct, že jsem začal dělat kariéru, ale já jsem navíc mohl začít ve vodárenství naplňovat věci, které jsem chtěl, v nichž jsem viděl budoucnost a které se zdály perspektivní a zajímavé. Začaly se implementovat prvky výpočetní techniky, která mě hodně bavila, a já se snažil nástroje a možnosti, které jsme měli k dispozici, přenášet do naší praxe.

Mohl jsem do naší profese začít vnášet technicko-inženýrský směr. S kolegyní, která tehdy řídila výměny vodoměrů, jsme například všechny vodoměry, které jsme obsluhovali, a bylo jich asi dvacet pět tisíc, přepsali do textového editoru.

Už to, že jsme mohli montérům každý týden vyjet z tiskárny seznam vodoměrů, které se mají montovat nebo měnit, nám začalo obrovsky pomáhat. Mohli jsme výměny lépe koordinovat, hledat zařízení dle různých řetězců a příznaků, které eliminovaly duplicitní nebo zbytečné výjezdy.

Pak jsme začali zavádět zakreslování přípojek dle kódů. Což nám zase pomohlo zvýšit systematickosti a přehled o infrastruktuře, kterou provozujeme.

Jasně, žádný z těchto kroků nevydržel dlouho a z dnešního pohledu, úroveň poznání a vyspělosti informačních technologií a používaných nástrojů se jednalo o strašnou otročinu a úředničtinu, ale vnášelo to do naší práce něco, s čím se dalo pracovat v budoucnu. Také to otevřelo jiný způsob myšlení a uvažování, než bylo do té doby běžné.

Takže mluvíme vlastně o počátcích elektronizace v pohledu na provozovanou vodárenskou infrastrukturu...

Ano. Jen se vrátím k tomu, jak systém fungoval předtím, a proč bylo nezbytné pro jeho zefektivnění udělat výrazné změny. Byl jste v situ-

aci, kdy jste potřeboval v nějaké lokalitě měnit vodoměry, ale ty tam nebylo možné namontovat, protože vodovodní přípojky měly nefunkční uzávěry, takže bylo potřeba odstavit celý řad v dané oblasti. A protože v té době neexistoval GIS, což je dnes pro nás naprosto samozřejmý nástroj pro každodenní práci, ale pouze náčrty v různých měřítcích, tak se často stalo, že informace o stavu jednotlivých komponent na síti mělo pouze omezený počet lidí, nebo dokonce pouze jeden zaměstnanec. Tomu to vlastně vytvářelo pocit nenahraditelnosti. Prostě řekl, chlapi, počkejte. Skočil do auta, odjel k funkčnímu uzávěru a potřebnou lokalitu odstavil, aby se mohla udělat potřebná montáž.

To byl z mého pohledu neudržitelný stav, a proto jsme na Frýdecko-Místecku jako první začali zavádět GIS, kde se začalo precizně zaměřovat vše potřebné a ukládat. Otevřel jsem ten systém pro zaměstnance, aby pochopili, že to nedělají kvůli mně a nějaké mé libůstce, ale pro sebe, protože si tím ulehčují práci. Pochopili, že když to správně zaznačí do GIS, tak to tam v případě potřeby najdou a nebudou muset shánět informace u kolegů, kteří jsou třeba aktuálně mimo práci.

Myslím, že to platí obecně. Vždycky tvrdím, že je potřeba systémy otevřít, ať s nimi lidé můžou pracovat a vidí, že to přináší užitek. Motivujete je ve využívání těchto nástrojů tím, že vidí, že jim to usnadní práci.

Které období jste počítal za dobu, co v SmVaK působíte, jako nejdynamičtější? Kdy docházelo k největším zlomům, byly největší změny?

Vodárenství určitě není nejrychlejší a nejdynamičtější obor, což má logicky své plusy i minusy. Z mého pohledu vnímání byly změny nejvýraznější, když jsem se dostal do pozice hlavního inženýra v roce 1996. V té době jsem měl možnost výrazně ovlivňovat chod celé oblasti vodovodů z hlediska technického. Musím ocenit, že tehdejší generální ředitel mi tuto možnost dal. Jsem trochu dítě štěstěny, protože jsem tenkrát měl možnost odjet na akademii nebo chcete-li stáž do Německa. Byl jsem tam čtrnáct dní a měl jsem shodou okolností možnost si za dva týdny projít všechny vodárny v okolí. Standardně akademie fungovala tak, že byli lidé zavřeni na osm dnů v sále a poslouchali přednášky. Jenže během mého pobytu se sál rekonstruoval a oni nevěděli, kam nás umístit. Takže jsme objížděli místní provozy a měli možnost vidět, jak tam systém funguje, co považují za důležité, jak se snaží implementovat novinky. To bylo mimořádně užitečné a řadu z těch informací jsem následně mohl začít zavádět u nás.

Co konkrétně máte na mysli?

Začali jsme systémově přistupovat ke ztrátám vody v síti. Předtím ten systém fungoval schematicky, což často vedlo ke zkrslujícím údajům. Měl jste oblast s určitou ztrátou vody, kde například významný odběratel, jako byl pivovar nebo nějaké potravinářský podnik, odstavil výrobu a odebral minimum vody. V tom momentě vám procento ztrát pro danou oblast vyskočilo výrazně nahoru, i když faktická hodnota tohoto zjištění byla minimální. Platí to logicky i opačně. Někomu přibyl v oblasti výrazný odběratel, takže se v síti ztratilo stejně vody, ale výrazně narostl objem dodávek, takže najednou vedoucího všichni plácali po ramenou, že snížil procento ztrát o deset procent. Přitom ani jeden z vedoucích u těchto popisovaných příkladů to nemohl nijak ovlivnit.

Začali jsme k tomu tedy přistupovat racionálně a postavili vše na reálný základ. Zavedli jsme takzvaný jednotkový únik, což bylo kritérium, jehož prostřednictvím bylo možné posoudit situaci jak v jednotlivých obcích, tak třeba v jednotlivých provezech.

Můžete to prosím vysvětlit detailněji?

Porovnejme si naše okresy, kde působíme. Opava a Nový Jičín jsou regiony s roztroušenou zástavbou, oproti tomu Karvinsko je průmyslový okres s velkým průměrem vodovodního potrubí. Takže ten jed-

notkový únik přepočtený na potrubí DN 150 už najednou začal dávat smysl, ukazovat relevantní údaje, jejichž prostřednictvím bylo možné porovnávat a začít systém řídit. Z dnešního pohledu samozřejmě poněkud zastaralými nástroji.

Je třeba si uvědomit, že v dané době neexistoval MONET, jak ho známe dnes, kde máme veškeré potrubí zaměřené. Toto vše přišlo až později, ale my jsme udělali první krok k tomu, abychom dokázali situaci zmapovat, hodnotit a řídit.

Parametr dynamiky poruch byl fakticky první krok, který pomohl definovat exaktně a transparentně, kde je potřeba investovat, kde je potřeba opravovat. Nikoliv subjektivní pohled někoho, že někde teče voda, tak je potřeba to začít opravovat.

Co bylo dál?

A druhý krok, který jsme začali sami vymýšlet, byl software, který funguje dodnes a z obsahového hlediska ho není potřeba měnit, což je program poruchové služby. Ten samozřejmě během let prošel proměnami, ale základ zůstal stejný. Někdo zavolá, že je někde porucha, ta se zanes do systému, je tam list, kde jsou potřebné informace a přibývají další zjištění, co je potřeba udělat, co je již uděláno, jaký je aktuální stav v daném místě. Samozřejmě tím, že se to provádí na další nástroje, kde máte například fotodokumentaci a další možnosti, se jeví tento software vizuálně a provedením zastaralý, ale technicky, co se týká zanesených dat, tam není potřeba nic zásadního měnit.

Tím, že jsme věděli a vyhodnocovali, kde je kolik poruch, začali jsme počítat jejich dynamiku, čímž vznikl ucelený podklad pro plánování investic s jasnými kritérii, jako jsou jednotkový únik a dynamiky poruch. To už bylo možné uchopit komplexně a smyslně, na základě čehož bylo možné transparentně vytvářet plány potřebných investic. Samozřejmě s vědomím toho, že vždy máte omezený množství financí a musíte investice prioritizovat.

Díky tomuto jasnému přehledu jsme najednou dokázali transparentně a exaktně argumentovat například v obcích, když jsme čelili tlakům ohledně údajně potřebných investic, které z našich dat vycházely tak, že lokalita není v tak problematickém stavu, jak mohou subjektivně cítit lidé v daném místě.

Jaká byla další cesta k dnešnímu stavu?

Dalším výrazným posunem bylo to, když se od roku 2000 začala osazovat systém SCADA. Tím jsme získali vlastně online pohled na to, jaká je situace v síti z hlediska průtoků. Předtím jsme se na systém dívali prizmatem nočních průtoků, kdy ráno dispečer viděl, jaká byla situace předchozí den, ale aby dokázal identifikovat anomálii, musel se podívat do dalšího materiálu, který ukazoval data z předchozích dnů. Musel tedy takto manuálně porovnávat, aby mohl identifikovat případný problém.

No, a další level bylo zavedení softwaru Monitor úniků, který jsme začali pilotně testovat před šesti sedmi lety. Tady už se bavíme o sofistikovaném nástroji, který umí vyhodnocovat skryté úniky, vyhodnocujeme situaci v distriktech nejen po jednotlivých dnech, ale třeba také dlouhodobé trendy v řádu měsíců. Software nás například upozorní na dlouhodobý nárůst a nestandardní hodnoty, což aktivuje další kroky k vyhledávání ztrát a jejich potenciálnímu odstranění. Myslím, že tento přístup je výrazně efektivnější než různé metody využívání satelitů a podobných technologií.

Co je negativní a jde oproti této naší schopnosti rychle identifikovat a vyhledat poruchy, je to, že po období covidu a v dalších letech šly dramaticky nahoru ceny materiálu. To výrazně předběhlo naše navrhování plánu oprav a investic. S touto problematikou se v prázdninách regulované výše vodného a stočného, které vytváří prostředky pro obnovu infrastruktury, budou muset vypořádat všechny vodárenské společnosti u nás. Je reálné při současných cenách vodného a stočného vygenerovat dostatek potřebných zdrojů na investice

a opravy, když dáme stranou dotační prostředky, které do systému selektivně a ad hoc plynou?

Jaký útvar představáte svému nástupci? Co mu poradíte především, až si budete předávat agendu?

Už jednou jsem zmiňoval, že jsem dítě Štěstěny. Jsem štístko i v tomto ohledu. Se svým následovníkem spolupracuji třicet let. Přijal jsem ho v polovině devadesátých let, když jsem působil jako hlavní inženýr. Po celou dobu byl Roman Bouda moje pravá ruka. Účastnil se všech významných porad a projektů. V tomto ohledu bude předání poměrně jednoduchá záležitost. Po odborné stránce to platí určitě, nově pro něj budou některé záležitosti týkající se personalistiky nebo specifické věci ve vztahu k našemu akcionáři.

Navíc Roman mě v době mé nepřítomnosti pravidelně zastupoval, takže má do situace vhled, má velké zkušenosti, pro kolegy je autoritou, umí se rozhodovat klidně a odpovědně po důkladném zvážení všech okolností, takže v tom ohledu nevidím žádný problém. Myslím si, že mu útvar vodovodů předávám v dobrém stavu. Co se týká ekonomických parametrů, technických záležitostí, jako je například zmiňované řízení ztrát, spokojenost veřejnosti s našimi službami nebo oblast reklamací, jsme vždy fungovali, nebojím se říct, excelentně. Jsem přesvědčený také o tom, že útvar je na tom personálně výborně. Náš tým je velmi dobrý, dokázali jsme nové lidi přijmout, začlenit je do týmu, dovzdělat a naučit vše potřebné. Lidé v něm se dokážou samostatně a odpovědně rozhodovat, je možné se na ně spolehnout, mají tah na branku. To je mimo jiné také důsledek toho, že jsme kádr na pozicích vedoucích středisek a provozů v posledních letech výrazně omladili, protože několik kolegů odešlo do důchodu.

Existuje něco, na co jste za svoji poměrně dlouhou kariéru v Sm-VaK Ostrava hrdý? Něco, co se vám podařilo a máte z toho radost?

To je velmi těžká otázka. Jsem určitě hrdý na technickou kontinuitu, kterou jsme odstartovali, a trend udrželi. Mluvili jsme o řízení ztrát. Tam si myslím, že jsme pro řadu vodáren u nás, ale i jinde v Evropě, skvělý příklad vhodný k následování. A všeho jsme dosáhli bez jakýchkoliv dotací, které mohou čerpat jiné vodárny. My jsme to dokázali nasazením relativně levných, ale sofistikovaných nástrojů. Díky tomu, že dokážeme pracovat s daty, odstraňovat poruchy po vyhodnocení jejich závažnosti tak, aby to bylo ekonomicky smysluplné, tak se nám ty prostředky vložené do oprav vrátí. Dokážeme vytvořit škálu toho, které poruchy je potřeba odstranit co nejdříve, protože se nám peníze nejdříve vrátí, kde je možné počkat, protože prizmatem ekonomiky to vychází jinak. Vždy se rozhodujeme na základě dat podložených ekonomickou návratností.

Navíc musím říct, že jsem vždycky měl štěstí na šéfy. I tady jsem dítě Štěstěny. Vždy jsem předložil jasné argumenty, proč si myslím, že by bylo dobré něco realizovat. Snažil jsem se na základě faktů vysvětlit, proč o něco žádám a co k tomu potřebuji. A setkal jsem se s pochopením a mohl záměr dotáhnout. Toho si cením.

Jaké máte plány do budoucna? Co budete dělat?

Když se člověk rozhodne odejít z celoživotního zaměstnání, které ho navíc v mnoha ohledech opravdu naplňuje a baví, tak to musí mít v hlavě uspořádané, aby prostě ráno nevstal a nebylo celý den v pyžamu, protože to je cesta do blázince, nebo přes bar a hospodu vlastně taky do toho blázince. Ale to není můj případ, protože mám spoustu aktivit. Chtěl bych víc hrát golf, jestli mi zdraví vydrží. Zhruba rok hodně chodím po horách. Mám rád zahrádku.

Rád cestuji, takže mám spoustu nápadů, kam bych se chtěl podívat. V zimě pojedou na hory, mám rád exotické krajiny, kde mám v hledáčku Filipíny, protože jsem tam ještě nebyl. Taky se chci znovu podívat na Bali, do Indonésie a Vietnamu. Chtěl bych si vlakem projet Švýcarsko, abych viděl ty krásné hory. Ale je toho opravdu hodně. Nudit se nebudu.

Roman Bouda: výzvy v oblasti technologií a posuzování kvality

Již třicet jedna let působí na nejrůznějších pozicích v SmVaK Ostrava Roman Bouda. Od nového roku se z něj stává ředitel útvaru vodovodů. Doposud působil jako vedoucí oddělení vodovodů. Že jde o změnu evoluční, organickou, a nikoliv revoluční, dokládá také rozhovor, který jsme s ním vedli. V případě útvaru, který od nového roku povede, se měl možnost podílet na koncepčních změnách jako zástupce odcházejícího ředitele Milana Koníře již řadu let.

Co Vás vedlo ke studiu vodárenského oboru na vysoké škole? Jaké k tomu byly Vaše motivace. Proč jste si vybral tento obor?

Studoval jsem v druhé polovině osmdesátých let gymnázium v Ostravě na Hladnově. Vždycky jsem měl vztah k přírodním vědám. Bavily mě předměty jako biologie, zajímala mě chemie. Rád jsem trávil čas, a platí to dodnes, v přírodě. Navíc jsem v tomto oboru viděl budoucnost a možnost se realizovat v oblasti, která mi přijde zajímavá a bude mě bavit.

A splnily univerzitní studium i následná praxe Vaše očekávání?

Musím upřímně říct, že jak studium, tak praxe po tolika letech, kdy v oboru působím, má očekávání nejen splnila, ale dokonce je výrazně předčila.

Ve vodárenství přitom působím svůj celý profesní život s krátkou výjimkou, kdy jsem před základní vojenskou službou hledal v rychlosti na omezenou dobu zaměstnání a pracoval zhruba rok jako technolog v podniku Silnice Ostrava, kde jsem měl v kompetenci výrobu drce-ného kameniva.

Do SmVaK Ostrava jsem nastoupil v říjnu 1994 na pozici technického pracovníka, kdy jsem měl na starosti koordinaci provozních činností jedné z tehdejších regionálních správ, které působily v okresních městech a později se transformovaly do provozů vodovodních sítí. Činnosti regionálních správ byly do značné míry autonomní, a proto jsme

se zabývali i činnostmi, které jsou již dlouhodobě v naší společnosti zajišťovány centrálně. Jako typický příklad mohu uvést, že jsem se podílel při provozní činnosti mimo jiné na vydávání souborných vyjádření a odborných stanovisek v souvislosti se zásobováním pitnou vodou apod. Později jsem se také začal zabývat opravami a sanacemi vodohospodářských objektů a s tím úzce spojenou problematikou sanace betonových konstrukcí, což je ostatně jedna z mých specializací na útvaru vodovodů do dnešních dnů. Z toho je zřejmé, že jsem naší společnosti věrný více než třicet let.

Když se ohlédneme zpět na úplný počátek, v čem jsou jiní dnešní mladí lidé, kteří přicházejí do vodárenství v porovnání s dobou, kdy jste do oboru nastupoval vy?

Co se týká technických znalostí, zdá se mi, že je to srovnatelné. Samozřejmě poznatky se neustále vyvíjí, a proto mladší lidé tyto informace o nových trendech mají již ze studií, zatímco my je získáváme průběžně praxí. Ale rozdíl pozoruji v tom, že když má současná mladší generace připravit nějaký oficiální materiál, který by měl mít standardizovanou formu, měl by splňovat kromě obsahových také jasné formální parametry, tak s tím mají dle mého názoru často problém. Ten styl komunikace je výrazně jiný, méně formální, spíše neoficiální, což je někdy poněkud v kontrastu s tím, když je daný dokument na hlavičkovém papíru naší firmy jako její oficiální vyjádření. Myslím, že to souvisí s využíváním sociálních sítí a dalších nových kanálů online dokumentace.

Když odhlédneme od technické stránky věci, zdá se mi, že mladí lidé jsou dnes bezprostřednější. To samozřejmě vychází kromě rozdílně pojmovaných vztahů v rodině nebo mezi kamarády než před několika desítkami let také z přístupu ve školách a vzdělávacím systému, který je dnes diametrálně odlišný od toho, co si pamatuji já. Mladí lidé jsou otevřenější, přes problémy se dokážou přenést lehčeji, než tomu bylo v mé generaci. Na druhou stranu se mi zdá, že v sobě nemají tak hluboce zakořeněný pocit odpovědnosti za plnění úkolů a požadavků, který musí následně získat až v praxi.

Jak vzpomínáte na své začátky ve firmě? Z hlediska profesního, ale také osobního. Byly nějak rozdílné vztahy na pracovišti, denní rutina a její porovnání s dneškem?

Každá doba má svá pro a proti, ale když se vrátím do doby svých začátků u společnosti, ať to je náplň práce, ale hlavně technické prostředky, které jsme měli tenkrát k dispozici, když jsem nastoupil, a které máme nyní, tak mluvíme o diametrálně odlišných situacích. Například nebylo vůbec běžné, aby měl každý k dispozici počítač, mobilní telefony v té době prakticky nebyly pro běžné smrtelníky ... A takto bych mohl pokračovat ještě dlouho.

Toto vše má samozřejmě bezprostřední dopad na porovnání pracovních podmínek a produktivity práce tehdy a dnes. Prostředky, které při plnění agendy běžně používáme, a podmínky pro práci, jsou dnes totálně neporovnatelné s dobou před třiceti lety. O tom bychom mohli v mnoha aspektech mluvit půl dne a demonstrovat si to na jednotlivých příkladech, jako jsou osobní ochranné pomůcky, vybavení zařízením a nástroji ulehčující práci a mnoho dalšího, v čem se udělaly významné kroky a změny.

A co se týká osobních vztahů? Hierarchie ve společnosti?

Dřív to bylo jednoznačně tak, že pracovník, který byl ve společnosti delší dobou, měl služebně za sebou více let, tak fungovala jakási nepsaná hierarchie, že k němu mladší kolegové přistupovali s větším respektem. A to platilo přesto, že například nový zaměstnanec toho dlouholetého svým nasazením, schopnostmi a získanými znalostmi a dovednostmi rychle předčil, nebo se mu alespoň vyrovnal. Tento systém byl zažitý a respektoval se například také v momentě, kdy se zvyšovaly mzdy. I zde vlastně bylo nepsaným pravidlem respektování odsloužených let a loajality k firmě. V posledních letech se u nás v tomto ohledu personální politika výrazně zlepšila a z mého pohledu jednoznačně pozitivně k větší racionalitě, spravedlnosti a smysluplnosti. Ten, kdo je ve firmě nejdéle, má nejvíce zkušeností, nemusí přece vždy nutně odvádět nejlepší práci. Tato přímá úměra neplatí. Příklad mi skvěle, že mladší lidé, kteří nastoupí, jsou šikovni, motivovaní, rychle se zapracují a chtějí se zlepšovat, tak dostávají větší šance, které s sebou logicky nesou větší odpovědnost, ale také odpovídající výši odměňování a platu.

Lze porovnat úroveň odborných/technických znalostí absolventů z poloviny 90. let, jako jste byl vy, se současností?

Když jsem studoval na VŠB-TU, tak tam obor vodárenství de facto začínal. Přece jen měla Hornicko-geologická fakulta hlavní těžiště svých oborů a specializací poněkud jiné. I v tom se do dnešních dnů mnoho změnilo. Takže na univerzitě jsme tehdy získali spíše teoretické základy, a pak si při příchodu do praxe uvědomili, jaký je rozdíl mezi studiem na vysoké škole a praxí. Takže to spíš vnímám tak, že vysoká škola nám pomohla v tom, že naučí lidi myslet v kontextu, dívat se na problematiku ze širšího spektra a zvažovat vše z různých úhlů pohledu. Nicméně faktickou odbornost je nezbytné získat až v praxi.

Také s ohledem na tradici, o které jsem už mluvil, si myslím, že v době, kdy já jsem končil studium, byl rozdíl mezi absolventem z Ostravy a Brna (tedy VUT) poměrně výrazný. Prostě na jihu Moravy měli obor vodního stavitelství jinou tradici a zázemí než na tehdy černouhelném Ostravsku a Karvinsku.

Když zůstaneme u personální oblasti, jsou podle Vás lidé v současnosti pod větším tlakem než dříve? Je úkolů, povinností, odpovědností více? Je zde vyšší tlak na zaměstnance?

To je velmi dobrá otázka. Když porovnám začátky své kariéry a současnost, tak pracovní nasazení, tempo i pracovní náplň jsou obtížně srovnatelné. Jsou na výrazně vyšší úrovni. Samozřejmě disponujeme úplně jinými technickými prostředky, které by nám měly práci usnadňovat. Rozhodně se zvedá produktivita, což je celkem prokazatelně měřitelná veličina. Úkolů, které se na nás hromí, je také více. Nicméně je třeba říct, že v případě naší společnosti to navýšení pra-

covního vytížení nebylo nikdy skokové, ale děje se postupně. Takže lidé si dokážou lépe identifikovat, kde mají ve využití pracovní doby rezervy, sami si zoptimalizovat náplň práce tak, aby vše zvládali využitím rezerv, které tam doposud měli, i když si to sami třeba neuvědomovali. Ano, když se ohlédnu třicet let zpět, produktivita práce je na výrazně vyšší úrovni, ale stále dokážeme lepším řízením úkolů zvládnout tak, jak od nás naši odběratelé očekávají.

Logicky nám v tomto pomohlo také zavedení systémů ISO a s tím spojený vznik příslušné řídicí dokumentace, díky níž máme jasné definované procesy, odpovědnosti, což práci také zpřehledňuje a zefektivňuje. Vše je více zautomatizované a neleží pouze na zkušenostech a přístupu jednotlivce.

Které období jste pocítoval za dobu, co v SmVaK působíte, jako nejdynamičtější? Kdy docházelo k největším zlomům, byly největší změny atd.? Ostatně nastoupil jste do firmy několik let po listopadovém převratu...

Podle mě k největším změnám a posunům docházelo v polovině devadesátých let, kdy se do oboru, který několik desítek let fungoval jako součást plánovaného socialistického hospodářství, zaváděly nové technologie, zařízení, výrobky, mohli jsme otevřeně sledovat nové trendy přicházející ze zahraničí často s příchodem zahraničních vodárenských společností.

Když byla vlastníkem SmVaK Ostrava společnost Anglian Water, tak zde byla jasná snaha optimalizovat procesy, zefektivňovat je a sjednocovat. Novým trendem bylo to, že začala vznikat jednotná standardizovaná dokumentace s příklady best practices. Začaly se sjednocovat činnosti mezi jednotlivými provozy, které se do té doby realizovaly s velkou mírou nezávislosti na sobě navzájem.

A jako druhá velmi dynamická éra mi přijde období uplynulých deseti let, kdy docházelo k výrazným změnám v řadě oblastí. Ať již se jedná o oblast personalistiky, kde dostalo řízení a systém transparentnější a přehlednější rádu. S ohledem na mou specializaci je také významným krokem to, že jsme sjednotili vzhled vodárenských objektů, které prochází opravami, sanacemi a modernizacemi. Dříve vše ve velké míře fungovalo na bázi požadavků a názorů jednotlivých provozů v regionu. Nyní při každé sanaci víme, že v případě, že je to u daného objektu možné, tak je jasně definováno, jak má objekt po ukončení stavby vypadat, jaké parametry má splňovat, a to nejen vizuálně, ale také funkčně, nebo z hlediska bezpečnostních předpisů.

Ostatně oblast bezpečnosti práce je další z těch, kde jsme za uplynulých deset let udělali výrazný posun dopředu. Nejde jen o vybavení moderními osobními ochrannými pracovními pomůckami, ale také například o pažení výkopů a řadu dalších standardů zvyšujících bezpečnost práce a ochranu zdraví při pracovních činnostech.

Když mluvíme o zrychlujících se změnách a jejich akceleraci, která dopadá také na vodárenství. Jak v tomto kontextu vnímáte zapojování různých online nástrojů, moderních technologií nebo umělé inteligence? V čem nám to ulehčuje práci, v čem naopak situaci komplikuje a jaký je v tomto ohledu výhled do budoucna? Co bude dál?

Co se týká provozní oblasti, tak nám pokračování digitalizace a zavádění jejích dalších nástrojů výrazně pomáhá. Jako příklad uvedu to, že naše firma patří u ukazatele ztrát vody ve vodovodní síti dlouhodobě ke špičce mezi vodárenskými společnostmi. Ještě před několika lety jsme tuto problematiku řešili formou excelovských tabulek a dispečerského dohledu, kdy provozní zaměstnanci sice měli potřebné údaje o nočních průtocích na denní bázi, ale sledovali se nátoky do rozsáhlých oblastí, jako jsou celé obce, případně větší části měst. Lokalizace úniků v těchto případech byla časově náročná a technicky komplikovaná.

V roce 2019 jsme zavedli ve spolupráci se specializovanou společností DHI software Monitor úniků, který předchází paradigma naprosto

změnil. Naši celou vodovodní síť v délce zhruba 4 700 kilometrů máme rozdělenou na více než 800 distriktů, z nichž data kontinuálně měříme, přenášíme je online na dispečink a samotná aplikace objektivně vyhodnocuje naměřené hodnoty v jednotlivých distriktech. Dispečer tak vidí data pro každou jednotlivou oblast, tedy distrikt, na základě nočních průtoků dle tohoto vyhodnocení může definovat, ve které oblasti nastalo cokoliv nestandardního a co může být příčinou.

Druhým příkladem je provozní aplikace Mobidok, na jehož rozšiřování aktuálně pracujeme, která nám pomáhá při evidenci a vyhodnocování procesu řízení a odstraňování havarijních stavů, evidenci výměn vodoměrů a osazování jednotek smartmeteringu, evidenci zakázek a v dalších provozních činnostech. Aktuálně naplňujeme daty modul této aplikace s názvem Objekty, který bude sloužit k evidenci provozních činností a dokumentace u jednotlivých vodohospodářských objektů. Součástí tohoto modulu bude pravidelné vyhodnocování technického stavu jednotlivých částí objektů s objektivním hodnocením jejich stavu na základě dosaženého bodového skóre. Pracujeme také na spuštění dalšího komunikačního prostředku, tedy SMS a e-mail služby, která bude informovat naše odběratele o plánovaných odstávkách, o přerušení dodávek vody v souvislosti s poruchami a jejich opravami. Tady si uvědomujeme, že v dnešní době nestačí mít tyto informace na internetových stránkách a informovat lidi formou informačních letáků v daných lokalitách. Přece jen jsme dnes zvyklí na to, že většinu pro náš život zásadních informací dostáváme přímo do svého mobilu. Je to něco, co bylo dříve komfortem, ale dnes je pro většinu z nás naprosto standardní. Na tom nyní intenzivně pracujeme.

A aktuálně nejskloňovanější oblast využívání umělé inteligence?

Stojím na pozici rozumného využívání umělé inteligence a možností, které nabízí. Nesmíme propadnout bezhlavé vizi spasitelnosti umělé inteligence. Výsledky současných systémů je nutné brát velmi často s rezervou, být opatrný a důkladně je prověřovat. Nezpochybňuji to, že v řadě oblastí se stala, stává a stane umělá inteligence velkým pomocníkem, nicméně je důležité být obezřetný a odpovědný.

Shodou okolností jsme na našem útvaru v uplynulém období s jednotlivými vedoucími zpracovávali podklad, kde si myslíme, že by nám umělá inteligence mohla pomoci, kdy a kde bychom její nástroje a možnosti mohli efektivně využívat. Zajímavé je, že někdo poslal jen stručný výčet, někdo poměrně rozsáhlý elaborát na několik stran. Takže je zřejmé, že pohled na tuto oblast se může individuálně značně lišit.

Ve zmiňovaných podkladech nejčastěji rezonovalo využití umělé inteligence při dalším zkvalitňování aplikace Monitor úniků spíše z hlediska jakéhosi prediktivního vyhledávání úniků, kdy by s využitím multikriteriální analýzy mohla umělá inteligence lépe vytypovat problematické úseky pro návrh výměn, co se týká plánu investic a oprav.

Umělá inteligence by nám také mohla pomoci při řešení problémů, které pro nás nejsou úplně obvyklé, případně je řešíme jednou za x let. Pak obtížně dohledáváme vzory, postupy, dokumenty, které jsme využili před poměrně dlouhou dobou. Umělá inteligence by nám mohla pomoci tyto atypické situace zjednodušit, zřehlednit a zefektivnit. Prostě by uměla sáhnout na příslušné místo a potřebný podklad dodat.

Jaký je útvar, jehož vedení od nového roku převezmáte? Personálně-lidsky-odborně-technicky...

Působím na tomto útvaru dlouhou dobu, jak jsme o tom už mluvili. Navíc jsem měl to štěstí, že jsem vlastně stávajícího a odcházejícího ředitele vodovodů po dobu jeho nepřítomnosti zastupoval a jako jeho zástupce jsem měl možnost být u řady strategických rozhodnutí, které se útvaru týkaly, a mohl jsem na jednotlivé kroky vyjádřit svůj názor. Toto

mi velmi pomohlo při mém rozhodnutí o přihlášení do vyhlášeného výběrového řízení. Ze svého pohledu a vhledu, který mám v případě našeho útvaru poměrně detailní, musím říct, že útvar je stabilizovaný. Netvrdím, že zde nejsou a nebudou problémy, které je potřeba řešit, ale jsou spíše provozně-technického rázu, jak je každá lidská činnost a aktivita přináší. Personální problémy, které je potřeba akutně řešit, zde nevidím.

Bylo rozhodování, zda se do výběrového řízení přihlásit, či nikoliv náročné? Které faktory hrály roli a co nakonec převážilo, že jste se rozhodl tuto rukavici zvednout?

V osobním i pracovním životě u mě platí, že když činím nějaké významnější rozhodnutí, tak chci jednat odpovědně a racionálně. Vždy se snažím zvažovat všechna pro a proti. Tak tomu logicky bylo také v tomto případě. A zde se vracím k tomu, co jsem říkal před chvílí. Působím zde dlouhodobě, měl jsem možnost se podílet na směřování útvaru a posun do pozice ředitele tak беру jako možnost zúročit dlouhodobě nabyté zkušenosti a rád bych pokračoval v kontinuitě při jeho řízení. Co se týká technického směřování, používaných materiálů či postupů, tak s ohledem na to, že spolupráce s mým předchůdcem a nadřízeným Milanem Koněm byla dlouhodobě nadstandardní, řadu koncepčních věcí jsme spolu konzultovali, takže na to chci navázat.

V čem plánujete nejvýznamnější změny na útvaru? Budou výrazné, nebo se bude jednat o postupnou evoluci fungujícího mechanismu?

Už jsem mluvil o tom, že se stávajícím ředitelem vodovodů dlouhodobě spolupracuji a měl jsem dostatečný prostor, abych se na směřování útvaru v uplynulém období spolupodílel. Takže revoluci nechystám, protože dle mého názoru není potřebná.

Navíc s ohledem na výsledky, které náš útvar ve svých základních úkolech dosahuje, patříme mezi republikovou špičku a rozhodně se nemáme za co stydět ani v případě mezinárodního srovnání. Ať již jde o spolehlivé dodávky pitné vody výborné kvality, nebo nízkou úroveň ztrát ve vodovodní síti. Mým cílem je tuto úroveň zachovat s tím, že musíme postupně sledovat a implementovat nové trendy v našem oboru, ať již v technické, provozní, nebo IT oblasti.

Jaké budou podle Vás největší změny v oboru za následujících deset let?

Myslím, že významnou roli bude hrát implementace nástrojů umělé inteligence do řady každodenních činností a aktivit. Musíme vše nastavit tak, aby nám pomáhala a práci nám ulehčovala, nikoliv naopak. Dále zde budou jistě pokračovat legislativní změny například v oblasti bezpečnosti práce, kvality pitné vody apod. O smysluplnosti těchto změn si občas můžeme myslet leccos, nicméně přijmout je musíme, s čímž logicky souvisí provozní úkoly a výzvy, ale také nezdědka investiční nároky. Zásadním tématem bude také mimo jiné s ohledem na dění ve světě problematika bezpečnosti ve všech svých podkategoriích, ať již jde o fyzickou bezpečnost vodárenských objektů, či kyberbezpečnost.

Dále bude zcela jistě pokračovat důraz na prozákaznickou orientaci našich činností.

Ať je náš světový pohled v této oblasti jakýkoliv, velkým tématem bude také nutnost vypořádat se s klimatickými změnami. Zdá se, že mimořádné události a období v podobě sucha, nebo naopak přívalových dešťů a povodní budou častější a budou nás zasahovat s větší silou. Na nás je, abychom našli řešení a zavedli opatření, která tato rizika minimalizují.

Závěrem chci uvést, že i přes vize a výhledové strategie nesmíme zapomenout na naše základní poslání, kterým je zachovat udržitelný a spolehlivý provoz vodovodní sítě a zajištění bezproblémové dodávky kvalitní pitné vody.

Vodní zdroj Kazničov po sanaci za 7,5 milionu

Po historickém vodojemu a vodovodní síti prošel v části Kopřivnice – Mniší rekonstrukcí také vodní zdroj Kazničov nacházející se pod stejnojmenným vrcholem na hranici Hukvaldské obory.

V uplynulých letech byl v Kopřivnici-Mniší sanován za 13 milionů korun historický vodojem z roku 1910. Následně byla modernizována infrastruktura pro dodávky pitné vody v této městské části. Bylo vybudováno 660 metrů přeložek vodovodní sítě za 17 milionů korun z důvodu projektu odkanalizování části Mniší a Vlčovice. Ten provádělo město Kopřivnice. Aktuálně byl rekonstruován vodní zdroj zajišťující dodávky pitné vody pro tuto oblast. Ten byl kromě opravy stavební části nově také napojen do elektrické sítě.

Voda z Hukvaldské obory

Ze zdroje Kazničov, kde je voda pocházející z pramenního zářezu v masivu stejnojmenné hory tvořící jednu z dominant Hukvaldské obory následně v akumulační jímce zdravotně zabezpečena chlornanem sodným, pitná voda směřuje do automatické tlakové stanice a následně vodojemu několik desítek metrů pod ním. Odsud je distribuována odběratelům v Mniší a Vlčovicích.

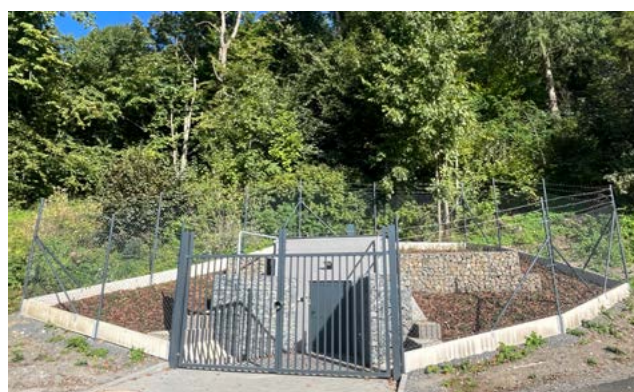
„Během stavby jsme celkově opravili vnější i vnitřní omítky objektu s tím, že jsme využili protiplísňové a hydroizolační materiály. Vyměnili jsme také konstrukci střechy a její oplechování. Stěnou jsme oddělili betonovou jímku u nátoky vody a vstupní prostor. Nové jsou také vstupní dveře. Kolem objektu je nová hydroizolace,“ říká vedoucí oddělení investic SmVaK Ostrava Dalibor Jurčák.

Objekt má také nově řešenou vzduchotechniku pro odvedení vzdušné vlhkosti. Ta se skládá z odtahového radiálního ventilátoru s hydrostatem, sací mřížky s filtrem a potrubí s výfukovým kusem a sítím.

V okolí objektu byly nahrazeny opěrné kamenné zdi gabionovým včetně ochranného zábradlí, nepropustné betonové nádvoří nahradila zámková dlažba s drenážním systémem pro odvedení dešťových vod. Vyměněno bylo vstupní oplocení.

Bylo také vyměněno 39 metrů vodovodu mezi objektem a automatickou tlakovou stanicí. Po dobu stavby bylo propojení zajištěno provizorně suchovodem. Ve vodním zdroji bylo vyměněno potrubí surové vody, tak odpadní potrubí včetně armatur.

Objekt vodního zdroje byl před zahájením modernizace bez elektrifikace, to se zřízením elektrické přípojky zemním kabelem nyní změnilo. Celý objekt prameniště byl kompletně elektrifikován. Veškeré provozní stavy je tak možné monitorovat i usměrňovat pomocí dotykového panelu. Nová je také telemetrie, díky níž je možné objekt sledovat i řídit prostřednictvím centrálního vodárenského dispečinku v Ostravě – Mariánských Horách.

Téměř 1 120 metrů nového vodovodu pro Příbor

V Příboru na Novojičínku byla první etapou v druhé polovině září zahájena významná modernizace vodovodní sítě ve městě. Ta je rozdělena na několik částí, z nichž další budou pokračovat v příštím roce.

Důvodem etapizace projektu je koordinace mezi SmVaK Ostrava, městem Příbor, Ředitelstvím silnic a dálnic ČR a Správou silnic Moravskoslezského kraje. Tyto subjekty mají v plánu v Příboru a okolí v následujících letech rekonstruovat pozemní komunikace. Celkové náklady na obnovu 1 118,5 metru vodovodních sítí a souvisejícího zařízení dosáhnou téměř 40 milionů korun. Na nové řady bude přepojeno 68 vodovodních přípojek.

„V polovině září jsme zahájili první etapu modernizace vodovodní infrastruktury v Příboru v částech ulic Jičínská a Místecká, kromě nich se v dalších etapách stavba rozšíří do přilehlých ulic Ostravská, Karla Čapka, Bonifáce Buska nebo Švédská. Vše na sebe musí navazovat tak, aby mohly plynule následovat také plánované stavby ŘSD, SSMSK a města Příbor. Úspěšná koordinace bude mít pozitivní efekt pro obyvatele města, protože se stavby časově zkrátí a sníží se zátěž, kterou s sebou logicky projekty tohoto typu nesou, pro jednotlivé subjekty také znamená efektivnější nakládání s finančními prostředky,“ říká vedoucí oddělení investic SmVaK Ostrava Dalibor Jurčák.

Důvodem rozsáhlého projektu je kromě zmíněné koordinace s dalšími stavbami také kvalita pitné vody, snížení obsahu železa v ní a zlepšení tlakových poměrů v některých úsecích infrastruktury. Na ulici Švédská bude stavba probíhat současně s připravovanou výměnou kanalizace. Na ulici Jičínská bude aktuálně vyměněno 121 metrů litinového vodovodního potrubí za potrubí z tvárné litiny. Přepojeno bude také pět vo-

dovodních přípojek. V první etapě byla zahájena také výměna 131 metrů ocelového vodovodního potrubí za potrubí z tvárné litiny v horní konci ulice Místecká, kde bude přepojeno sedm vodovodních přípojek.

Pokračování v roce 2026

Na úseku ulice Jičínské a navazujících ulic Karla Čapka a Ostravská bude v příštím roce během další etapy projektu nahrazeno 335 metrů litinového potrubí potrubím z tvárné litiny a přepojeno 14 vodovodních přípojek. Na ulicích Švédská a Bonifáce Buska navazujících na ulici Místecká bude v druhé etapě vyměněno 549 metrů litinového potrubí za potrubí z tvárné litiny. Zároveň bude vybudován nový propoj vodovodního potrubí v ulici Místecká s vodovodním řadem na ulici Na Kamenci v délce 67,5 metru. Přepojeno nebo vyměněno bude 42 přípojek.

Kopule věžového vodojemu v Chlebičově zpět ve 23 metrech nad terénem

Téměř 19 milionů korun si vyžádala komplexní sanace věžového vodojemu v Chlebičově na Opavsku. Poté, kdy loni na podzim snesl obří jeřáb kopuli s kapacitou 200 metrů krychlových pitné vody na zem, se po modernizaci vrátil do výšky přesahující 23 metrů nad okolním terénem. Osazení kopule proběhlo v sobotu 6. září. V dalších týdnech pokračovaly práce na zapojení vodojemu do systému dodávek pitné vody pro Chlebičov a sousedící Pusté Jakartice.

Vodojem pochází z konce osmdesátých let minulého století a představuje ocelovou konstrukci kruhového dříku s kulovou akumulační nádrží. Dřík má průměr 2,2 metru a slouží pro vystoupání k nádrži soustavou žebříků s ochrannými koši uvnitř dříku. Žebříky jsou ve třech sekcích s dvěma odpočinkovými plošinami. Dříkem v celé jeho výšce prochází soustava trubního a kabelového vystrojení. Akumulace má objem 200 metrů krychlových, průměr 7,56 metru a byla vyrobena z ocelových plechů, plášť nádrže byl zateplen minerální tepelnou izolací.

Komplexní sanace na zemi

„Důvodem celkové sanace objektu byl nevyhovující stavebně-technický stav. Nejzávažnějším problémem byla koroze vnitřních ocelových částí vodojemu, ale také nevyhovující stav nátěrů vnitřní i vnější části dříku a akumulační nádrže. Zkorodované byly také armatury, potrubí, žebříky a plošiny. Opláštění akumulace nebo betonový základ vodojemu byly také poškozeny,“ říká vedoucí oddělení investic SmVaK Ostrava Dalibor Jurčák.

Během stavby byl vodojem kompletně odstojen. Nové opláštění je z titanizinkové krytiny upevněné na hliníkovém roštu, předchozí plášť byl odstraněn, demontován byl také původní dřevěný rošt, který byl nahrazen novým. Opláštění je doplněno o nové zateplení v podobě polyuretanové nástřikové tepelné izolace.

Odstraněny a nahrazeny nerezovými byly veškeré žebříky uvnitř dříku. Byla také doplněna nerezová plošina pro snadnější a bezpečnější přístup do akumulace. Kompletně demontována a nahrazena novou byla strojně-technologická část vodojemu, ať již se jedná o zámečnické prvky, strojní rozvody, armatury nebo potrubní vystrojení. Během obnovy všech ocelových povrchů byly veškeré porušené části otryskány a následně opatřeny novými ochrannými nátěry.

Nová je také elektroinstalace a telemetrie sloužící k přenosu dat na vodárenský dispečink společnosti. Obsypy kolem vodojemu jsou zatravněny luční travou, nové jsou také okapové chodníky kolem objektu.

System zásobování

- Chlebičov a okolní obce patří mezi oblasti, které nejsou napojeny na páteřní systém pro výrobu a distribuci pitné vody v regionu – Ostravský oblastní vodovod. SmVaK Ostrava v oblasti dodávají lidem pitnou vodu z podzemních zdrojů.
- V uplynulých letech byly realizovány významné investice do sanací stávajících vrtů a související infrastruktury, stejně jako do budování nových zdrojů. To platí také pro Chlebičov. Po regeneraci původního vrtu z roku 1979 byl v lokalitě Chlebičov – Angelika vybudován nový vrt zásobující kromě této obce také vedlejší Pusté Jakartice. Nový zdroj podzemní vody v lokalitě se nachází v hloubce třiceti pěti metrů pod terénem. Jeho vybudování si vyžádalo čtyři miliony korun.
- Systém funguje tak, že voda z vrtu je čerpána ponorným čerpadlem do odkyselovací stanice a následně upravena odkyselením přes aerační věž s dávkováním chlornanu sodného pro zajištění zdravotního zabezpečení. Upravená voda směřuje do jímky pitné vody s objemem 30 metrů krychlových a následně je čerpána do věžového vodojemu s kapacitou 200 kubíků, odkud směřuje k odběratelům.
- Čerpací stanice může být provozována ve dvou režimech. Ve standardním, kdy směřuje pitná voda z akumulační jímky do věžového vodojemu. Tento režim bude uplatňován po zprovoznění rekonstruované akumulace. V současnosti a během popisované stavby pracuje v režimu ATS (automatická tlaková stanice), kdy je akumulační jímky pitné voda čerpána přímo do spotřebiště.

Vodojem v Melči na Opavsku po sanaci

Třináct milionů korun si vyžádala komplexní sanace zemního vodojemu s objemem 245 metrů krychlových v Melči na Opavsku v krásné krajině Oderských vrchů. Obec leží jen několik kilometrů nad údolní nádrží Kružberk, odkud pitná voda ve vodovodní síti zdrojově pochází, a nad Úpravnou vody Podhradí u Vítkova, odkud sem směřuje.

„Stavebně-technický posudek vyhodnotil stav betonové konstrukce vodojemu tak, že potvrdil významnou degradaci stropní konstrukce akumulární nádrže způsobenou nedostatečným krytím betonářské výztuže a její korozi. Jako nevyhovující se ukázal také stav dalších částí objektu. Z toho důvodu bylo rozhodnuto přistoupit k celkové sanaci akumulace pitné vody,“ popisuje vedoucí oddělení investic SmVaK Ostrava Dalibor Jurčák.

Během stavby byla provedena kompletní sanace vnější části objektu včetně přístupových ploch a oplocení, byla provedena výměna vodovodního a kanalizačního potrubí, během níž byla opravena také odpadní šachta před vodojemem. Kompletně rekonstruována byla také vnitřní část objektu, vyměněno trubní vystrojení, nová je také veškerá elektroinstalace včetně automatizovaného systému řízení provozu nebo bleskosvodu.

Všechny vnější i vnitřní povrchy stavby byly obnoveny. S ohledem na nevyhovující stav konstrukce vstupu do akumulární komory, byla tato konstrukce vybourána a nahrazena novou. Kromě kompletního vyspravení všech povrchů v armaturní komoře (stěny, strop, podlaha) byly osazeny také nové zámečnické a klempířské prvky. Sanovány byly také všechny povrchy akumulace, která je nově odvětrávána do exteriéru pomocí platového potrubí a filtračních vložek. Také prostředí armaturní komory bylo upraveno tak, aby bylo zajištěno odvětrávání všech prostor, které zamezí přebytku vzdušné vlhkosti. Řešením je plastový odvodní ventilátor zajišťující podtlakové větrání a odvod vlhkosti z prostor při vhodných povětrnostních podmínkách ve vnějším prostředí.

Vnější část vodojemu odpovídá jednotnému vizuálnímu stylu vodárenských objektů, který vznikl ve spolupráci SmVaK Ostrava a studia KOHL architekti. Obvodová konstrukce je zateplena kontaktním zateplovacím systémem, finální povrch tvoří silikonová tenkovrstvá omítka. Obsypy akumulárních komor jsou zatravněny luční travou, kolem vodojemu jsou vybudovány okapové chodníky.

Původní vystrojení vodojemu bylo kompletně demontováno a nahrazeno novým z nerezové oceli s výjimkou prostupových kusů vně objektu, které jsou z tvárné litiny. Nová je elektroinstalace v podobě silnoproudého rozvaděče a telemetrického rozvaděče, ale také všech kabelových tras, čidel a hromosvodní ochrany.

System zásobování

Vodojem Melč je součástí Skupinového vodovodu Melč, jehož vodovodní síť byla vybudována v druhé polovině osmdesátých let minulého století. Pitná voda zdrojově pochází z údolní nádrže Kružberk a po úpravě v Úpravně vody Podhradí směřuje do vodovodní sítě.

Do vodojemu v Melči je pitná voda dodávána gravitačně z akumulace u obce Moravice. Tam je voda přiváděna ze zemních vodojemů u Budišova nad Budišovkou přes zrychlovací stanici pod údolní nádrží Kružberk a zemní vodojem Nové Lublice. Do vodojemů v Budišově směřuje pitná voda z Úpravy vody Podhradí po čerpání do vodojemů nad Vítkovem.

Z vodojemu v Melči je gravitačně zásobována také vedlejší obec Mikolajice.

Bravinné má nový vodojem za 21 milionů

Na počátku srpna byla dokončena rekonstrukce vodojemu v části Bílovce – Bravinné na Novojičínsku. De facto byl nahrazen původní vodojem s kapacitou 100 metrů krychlových, který byl po letech spolehlivého fungování v nevyhovujícím technickém stavu, novou dvoukomorovou akumulací o objemu 2 x 50 metrů krychlových.

Po dobu stavby bylo zajištěno pro obyvatele náhradní zásobování pitnou vodou prostřednictvím suchovodu. Náklady dosáhly 21 milionů korun. Zhotovitelem stavby byla společnost ATC industry trade moravia. Bravinné s necelou stovkou stálých obyvatel je součástí Bílovce na Novojičínsku. Osada leží na prudkém kopci nad městem a je odsud krásný výhled do Přírodního parku Oderské vrchy.

„Nevyhovující technický stav stávajícího objektu potvrdil odborný posudek. Proto byl kompletně zbourán a nahrazen na stejném místě novým. Ten je osazen automatickou tlakovou stanicí zajišťující zvýšení tlakových poměrů v navazující vodovodní síti. Objekt se suterénní a nadzemní částí je proveden z monolitického železobetonu, sedlová střecha je pokryta betonovými taškami. Části akumulačních nádrží nad úrovní terénu jsou obsypány. Vnější vizuální podoba objektu je řešena dle jednotného stylu objektů SmVaK Ostrava navrženého ve spolupráci se společností KOHL

architekti. Ten aktuálně uplatňujeme u všech modernizovaných vodárenských staveb v případě, že to dává technický, estetický a ekonomický smysl,” říká vedoucí oddělení investic SmVaK Ostrava Dalibor Jurčák.

Kompletně nová je také elektroinstalace a telemetrický přenos všech dat na dispečink vodárenské společnosti v Ostravě – Mariánských Horách. Bylo vybudováno nové odpadní potrubí z akumulace, bylo provedeno vystrojení z nerez oceli a vyřešeno odvětrání vodojemu.

Výměna sekčního uzávěru v Dobřaticích

V Dobřaticích pod Prašivou v lokalitě U školy vyměnili vodaři ze sviadnovského střediska Ostravského oblastního vodovodu netěsnící sekční uzávěr DN 500. „Zároveň jsme vybudovali obtok, jehož prostřednictvím bude možné zásobovat obec v každé provozní situaci, protože ji zásobujeme ze dvou směrů. Snížíme dopady naší činnosti na odběratele například v momentech, kdy odstavujeme kvůli odkalování přivaděč Vyšíní Lhoty – Tošanovice,” říká vedoucí střediska OOV ve Sviadnově Michal Březina.

Vodojemy v Krmelíně se modernizují

Nejvýznamnější vodojemy pro zásobování Ostravy s celkovou kapacitou 40 000 metrů krychlových pitné vody čeká zásadní modernizace armaturní komory, která se dotkne jak stavební části, tak oblasti elektroinstalace, telemetrie nebo vybudování havarijního obtoku pro přímé zásobování spotřebiště pro případ, že by bylo nezbytné při odstavení obou akumuláčních komor přímé zásobování odběratelů ze systému Ostravského oblastního vodovodu.

Modernizace armaturní komory

„Objekty armaturní komory vyžadují modernizaci jak vnitřní, tak vnější stavební části. Je nezbytné rekonstruovat okna a střechu. Zastaralé jsou také elektrické rozvaděče na přítoku z východní části Ostravského oblastního vodovodu, tedy od vodojemů v Bruzovicích a Staříči na Frýdecko-Místecku, a vyžadují si kompletní výměnu. Nový bude také systém telemetrie, aby dokázal všechna data přenášet na centrální vodárenský dispečink v Ostravě – Mariánských Horách. Elektroinstalace a telemetrie projde celkovou modernizací,“ popisuje ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek. Náklady dosáhnou 34 milionů korun, stavba začala v průběhu letních prázdnin 2025, hotovo by mělo být do konce příštího roku.

Armaturní komora projde kompletní rekonstrukcí vnitřních i vnějších povrchů. Zateplená vnější fasáda s novými atikami a finální hydroizolační vrstvou bude provedena v podobě odpovídající standardizované podobě rekonstruovaných vodárenských objektů, kterou společnost vyvinula ve spolupráci s ateliérem KOHL architekti. Nové budou také veškeré zámečnické prvky na fasádě. Proběhnou terénní úpravy okolo objektu v podobě drenáží, okapových chodníků nebo zatravněných ploch.

Elektroinstalace a obtok

V oblasti elektroinstalace a telemetrie dojde k výměně jak silového rozvaděče, tak rozvaděče telemetrie. Veškeré provozní stavy technologie včetně místního ovládání bude možné řešit pomocí operátorského dotykového panelu. Stavební elektroinstalace včetně kabelů, kabelových tras či osvětlení a vytápění bude zrekonstruována.

Vodojemy v Krmelíně nejsou zároveň vybaveny havarijním obtokem, který by byl využíván pro přímé zásobování spotřebiště, tedy významné části Ostravy – Jih v případě potřeby odstavení obou akumuláčních komor z provozu. Ten bude během stavby vybudován.

Obě akumuláční komory, z nichž každá má kapacitu 20 000 metrů krychlových, mají společnou vstupní komoru. Dělicí stěna navíc obě kompletně neodděluje v místě stropních panelů, ale mírně pod nimi. Obě komory jsou tak vzdušně propojeny. Během modernizace budou od sebe obě komory vzduchotěsně odděleny dělicí příčkou z betonových zdících cihel.

Největší vodojemy v regionu

Rozsáhlý areál vodojemů nad Krmelínem na Ostravsku je významnou dominantou obce a jeho okolí je častým cílem návštěv turistů, cyklistů a místních obyvatel. Již z dálky jsou viditelné mohutné železobetonové plastiky Památník vody Rudolfa Valenty. Tři části tohoto komplexu se nacházejí vně vodárenského areálu, ta nejvyšší a nejviditelnější uvnitř na hraně jedné z akumuláčních komor.

Dvoukomorový zemní vodojem má celkovou kapacitu 40 000 m³ a jedná se o největší vodojem provozovaný společností SmVaK Ostrava. Každá z komor má rozměry 94x37 metrů s výškou šest metrů. Je součástí páteřního systému výroby a distribuce pitné vody v Moravskoslezském kraji – Ostravského oblastního vodovodu. Vodojem byl vybudován v roce 1969 z důvodu potřeby uspokojit zvýšenou poptávku po pitné vodě pro Ostravsko.

Přívod pitné vody je možný třemi nezávislými přivaděči, a to jak z Kružberského skupinového vodovodu (zdroj údolní nádrž Kružberk), tak z Beskydského skupinového vodovodu (zdroj údolní nádrž Šance). Do vodojemu může z různých směrů přitéct až 2 500 litrů pitné vody za sekundu.

Největší profil ocelového potrubí přivaděče z Úpravny vody Podhradí je 1 200 milimetrů. Z vodojemu vedou souběžně dvě potrubí do jižní části Ostravy s profilem 1 200 a 800 milimetrů. Z Krmelína je možné vodu přes čerpací stanici v Lískovci u Frýdku-Místku dopravit také na Havířovsko a Karvinsko a dalších lokalit ve východní části regionu zásobované prostřednictvím Beskydského skupinového vodovodu.

60 milionů do vodojemů v Bruzovicích

Po zahájení modernizace klíčového vodovodního přívaděče pro Frydek-Místek za 57 milionů korun na konci jara, kterým směřuje pitná voda do vodojemu nad městem z Úpravní vody Nová Ves, byla na Frýdecko-Místecku zahájena významná rekonstrukce vodojemů v Bruzovicích. Z těchto přerušovacích komor je pitná voda z Beskyd dopravována dále na Havířovsko a Karvinsko.

Starší ze dvou objektů byl vybudován v roce 1972, novější pak o dvacet let později. Objekty jsou identické a každý z nich má akumulární objem pro 1 800 metrů krychlových pitné vody. Hlavní přívodní řad pitné vody vede z Úpravní vody Nová Ves, objekty lze alternativně plnit také z Úpravní vody Podhradí, tedy západní části regionu, prostřednictvím čerpací stanice v Lískovci u Frýdku-Místku. Současně s rekonstrukcí objektů probíhá budování malé vodní elektrárny. Její plánovaný výkon je 212 kW.

Zajímavá vodárenská architektura

„Přerušovací komory jsou založeny na železobetonové desce, nadzemní část stavby tvoří akumulace na pitnou vodu čtvercového půdorysu uložené na konstrukci ocelových sloupů a nosníků. Nádrž je provedena z monolitického železobetonu,“ popisuje ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Objekty obou komor jsou po několika desítkách let fungování, i přes již proběhlé sanace a opravy, v nevyhovujícím technickém stavu. Ten spočívá zejména v defektech vnitřních stěn i stropní části armaturních komor. Ocelové prvky jsou napadeny korozi a ochranné nátěry již neplní svou funkci. Rovněž potrubní rozvody včetně armatur v suterénu vykazují degradaci korozi. V nevyhovujícím stavu je také elektroinstalace v obou objektech.

„Jeden z objektů navíc vykazuje vnitřní netěsnosti hydroizolace akumulární komory, v důsledku čehož dochází k průsakům vody z akumulací do vnitřních prostor armaturní komory a do vnější části objektu. To má pochopitelně negativní dopad na ocelové a betonové konstrukce,“ vysvětluje Komínek.

Oba objekty projdou sanací. Během stavby, která se protáhne do roku 2026, budou rekonstruovány vnitřní stěny armaturních komor, opraveny budou stavební defekty v rozvodnách a provozních místnostech objektů. Celkovou modernizací projde elektroinstalace, nová bude vzduchotechnika a odvlhčení prostor v armaturní komoře. Sanace se dotkne také vnějších ploch areálu v podobě výměny oplocení nebo opravy zpevněných ploch a dlažby kolem armaturních komor.

Elektroinstalace a těsnost

„V elektrotechnické části dojde k celkové rekonstrukci elektroinstalace. Modernizací projde také oblast měření a regulace, automatizovaného systému řízení a telemetrie sloužící k přenosu dat na centrální vodárenský dispečink v Ostravě – Mariánských Horách. U strojně-technologické části vyměníme servopohony stávajících armatur, průtokoměry a část armatur. Vyměněné části potrubních rozvodů budou z nerez, další technologická zařízení projdou obnovou nátěrů,“ říká Jiří Komínek.

V případě jedné z akumulárních komor bude nezbytné ve vnitřních prostorech provést stavební úpravy pro zajištění její těsnosti. Budou vyměněny prostupy potrubí a hydroizolační fólie. Po demontáži stávající hydroizolační fólie včetně příslušenství a kotvení až po železobetonovou konstrukci dna a stěny bude provedena celoplošná sanace stěn, dna, sloupů a stropu. Na dno, stěny a sloupky bude pod hydroizolační fólii umístěna vodivá textilie. Prostupy a potrubí v komoře budou nově z nerez.

Festival dřeva s partnerstvím vodařů

Přes nepřízeň počasí zaznamenal letošní jubilejní – tedy dvacátý – ročník populárního Festivalu dřeva v Ostravě – Bělském lese v areálu Ostravských městských lesů a zeleně a okolí rekordní účast. Přes blátivé a deštivé počasí dorazilo zhruba 5 000 lidí. Především děti návštěvníci si mohli užít nezapomenutelný den plný dobrodružství, tradičních řemesel a skvělé zábavy pro celou rodinu. To vše s bezplatným vstupem.

Festival dřeva představuje největší ostravskou lesní show plnou zábavy pro celou rodinu. Nejvíce zážitků je samozřejmě každoročně přichystáno pro děti. Návštěvníci si užili jarmark tradičních řemesel, ukázky těžby a zpracování dřeva, prezentaci moderní zahradní techniky, pro ty nejodvážnější byla připravena možnost vyzkoušet si práci s dřevem na vlastní kůži. Po celý den byl k dispozici také koňský povoz. Pro malé dobrodruhy byla připravena lesní stezka s odměnami. SmVaK Ostrava byly stejně jako v uplynulých letech jedním z významných partnerů akce.

Cílem akce je zážitkovou formou umožnit dětem poznání života v lese a poukázat na význam dřeva jako suroviny, která patří mezi obnovitelné, její využívání je šetrné k životnímu prostředí. Les je místo, kde

může rodina nebo skupina přátel společně trávit čas a najít zde spoustu poučení i zábavy, a odnést si mnoho zážitků.

Věžový vodojem v Opavě září novotou

Dvacet milionů korun si vyžádala komplexní sanace věžového vodojemu v Opavě, který je dominantou jižního předměstí města. Tyčí se do výšky více než třiceti metrů nad terénem a jeho kapacita činí 500 metrů krychlových. Válcová nádrž má průměr přesahující deset metrů, dřík má průměr téměř šest metrů.

„Stavebně-technický posudek vyhodnotil stav betonové konstrukce vodojemu tak, že potvrdil významnou degradaci stropní konstrukce akumulární nádrže. Narušeny byly také jednotlivé podesty (mezipatra) dříku, přičemž jeho výztuž byla zkorodovaná. Sanaci si zasloužily také stěny akumulární komory. Schodiště uvnitř dříku již nebylo vyhovující z hlediska současných požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Na hranici životnosti bylo jak přítokové, tak odtokové potrubí, stejně jako potrubí přepadu,“ popisuje vedoucí oddělení investic SmVaK Ostrava Dalibor Jurčák.

Během sanace byly obnoveny obvodové konstrukce interiéru tubusu i akumulární nádrže. Opraveny byly veškeré stropní i podlahové konstrukce v objektu. Sanací prošel také ocelový tubus sloužící pro vstup do akumulace. Ocelové konstrukce byly natřeny. Vyměněny byly také poškozené plechy vnější části tubusu, kde to bylo možné, byly plechy

kompletně očištěny a natřeny, opravena byla vnější část železobetonové konstrukce akumulární nádrže.

Demontováno bylo veškeré trubní vystrojení a bylo nahrazeno novým z nerezového materiálu. Potrubí v regulační stanici sousedící s objektem vodojemu, které již není s ohledem na změnu technologie potřeba, bylo demontováno. Vodojem má nové přírodní potrubí s průměrem DN 200 a odběrné a přelivné potrubí stejného průměru. Vypouštěcí potrubí má průměr DN 150. Nová je také veškerá elektroinstalace, výměnou prošla stavební elektroinstalace, ale například také měření hladiny vody v akumulaci. Nová je telemetrie přenášející všechna nezbytná data na centrální vodárenský dispečink v Ostravě – Mariánských Horách. Původní zařízení bylo s ohledem na dobu svého vzniku zastaralé a nevyrábí se k němu náhradní díly. Nový vzhled získaly zpevněné plochy v areálu okolo objektu.

Zásobování Opavy pitnou vodou

Opava je zásobována prostřednictvím skupinového vodovodu Opava, který je kromě města Opava a jeho částí (Město, Předměstí, Jaktář, Kateřinky, Palhanec) tvořen okolními obcemi.

Hlavním zdrojem vody je Ostravský oblastní vodovod (Úprava vody Podhradí). První hlavní přívod vody tvoří odbočka z II. větve Kružberského skupinového vodovodu přes zemní vodojem Chvalíkovice s kapacitou 2x 5 000 metrů krychlových, která vede k místní části Kylešovice, jejíž vodovodní síť je na tento řad napojena. Za Kylešovicemi se potrubí dále větví na východní a západní větev a přes další vodojemy zásobuje jednotlivé městské části, ale také okolní obce (Otice, Uhlířov, Velké Hoštice).

Druhý hlavní přívod vody je napojen přímo na I. větev Kružberského skupinového vodovodu pod obcí Chvalíkovice a je jím v souběhu s potrubím prvního přívodu vody dodávána pitná voda také do regulační stanice Opava a vodojemů.

Mladí horolezci na skalách pod Kružberkem

Stejně jako v uplynulém období, také v roce 2025 pokračovalo partnerství vodárenské společnosti a Horského klubu Frýdek-Místek, který byl podpořen v programu pro zaměstnance aktivní v neziskové sféře Plaveme v tom spolu!

Také díky tomu mohl klub na konci loňského jara uspořádat víkendové lezecké soustředění na skalách v okolí Vrbna pod Pradědem, kterou nahradilo po řadu let tradiční místo pod hrází údolní nádrže Kružberk. Tedy v blízkosti zdroje surové vody pro největší úpravnu vody SmVaK Ostrava v Podhradí u Vítkova.

„V pátek odpoledne jsme nasedli do auta a za mírného deště vyrazilo sedmáct lezců směr Vrbno. Přivítal nás poloprázdný kemp Dolina. Ubytovali jsme se v chatkách, vybalili se, povečeřeli z vlastních zásob a večerní poradu jsme strávili u rozdělaného ohně. Ráno nás opět přivítal mírný déšť, ale předpověď hlásila, že kolem desáté ustane. Po rozsvícení, snídani, kterou nám nachystali v přilehlé kolibě, jsme ještě jednou probrali bezpečnost při lezení a teorii jištění, uzlování a další nezbytné náležitosti. Naše první cesta vedla do Ludvíkovského skalního města, které bylo nedaleko kempu. Přivítaly nás nádherné skály a nové lezecké cesty. Moc

jsme si to užili. Po večeri jsme opět skončili u ohně a kytary. V neděli ráno nám již počasí přálo a lezení jsme soustředili na skalní věž Hříbek. Opět nové a nádherné cesty. Mladí lezci po celou dobu soustředění zdokonalovali své dovednosti, fyzickou kondici a vzájemnou pomoc při lezení a jištění na skalách. Vše se obešlo bez úrazu,“ uvádí Martin Bílek.

447. Horský klub Frýdek-Místek funguje třicet tři let. Jeho hlavní náplní je práce s dětmi a mládeží, trénink a výchova při pobytu v přírodě, na skalách a umělých stěnách. Oddíl má v současné době více než padesát aktivních členů, z toho téměř čtyřicet ve věku 8–18 let a čtyři instruktory. V činnosti klubu pomáhá také řada rodičů a přátel.

Martin Bílek, jinak také technik střediska kanalizačních sítí ve Frýdku-Místku, působí v klubu zhruba třináct let. Aktuálně v pozici hlavního vedoucího horolezeckého kroužku, jehož úkolem je kromě vedení každotýdenního kroužku také organizace a plánování akcí, jako jsou jednodenní výlety na hory či do skal s měsíční pravidelností, víkendové akce nebo zmiňované letní horolezecké soustředění. „Hlavní náplní spolku je přivést děti ke sportu a pobytu v přírodě, naučit je bezpečnému a zdravému provozování horolezeckého sportu, lástce k přírodě a její ochraně,“ uzavírá Bílek.

Vyškolení vzorkaři v terénu – akreditace se netýká jen laboratorních pracovníků

Základním aspektem pro provádění laboratorních rozborů je laickou veřejností velmi často podceňovaný odběr vzorku. Právě tento krok podmiňuje správnost a spolehlivost výsledků prováděných zkoušek.

Nejen vzorkaři společnosti Vodotech, ale také kolegové ze SmVaK Ostrava jsou pravidelně školeni v otázkách provádění odběrů vzorků, čímž si zvyšují svou kvalifikaci. Jejich práce v terénu totiž vyžaduje mnoho rozmanitých činností od vyhledávání poruch až po řešení stížností na kvalitu pitné vody.

„Teoretické znalosti například ze systému managementu laboratoře si kolegové prohloubí na každoročním školení přímo v Centrální laboratoři Vodotech, dojde zde také na praktické posuzování senzorických vlastností vzorků, které jsou pro ně uměle připravovány. Školením provedla vedoucí střediska laboratoří Pavla Veselá,“ popisuje vedoucí provozních laboratoří Vodotech Lucie Chlebková.

Mezi základní faktory, se kterými je potřeba vzorkaře seznámit, patří kladení důrazu na reprezentativnost vzorků, dodržení správného postupu odběru, například při mikrobiologických stanoveních dbát na to, aby nedošlo ke kontaminaci odebraného vzorku neodbornou manipulací se vzorkovnicí, aby byly vzorkovnice uskládány ve správných podmínkách, nebo třeba, aby nebyla použita nesterilní vzorkovnice na mikrobiologická stanovení. Manipulace a transport vzorku do laboratoře je také prioritou, kterou nelze zanedbávat. Monitorování podmínek během odběru nebo transportu může významně pomoci nejen při interpretaci výsledku zkoušek.

„Pro zajímavost uvádíme počty akreditovaných vzorků na jednotlivých útvarech SmVaK Ostrava. Na Útvaru ředitele vodovodů je nyní dvanáct akreditovaných vzorků a dva se na proces akreditace připravují, na Útvaru Ostravského oblastního vodovodu máme dva stávající akreditované

vzorkaře a tři se připravují, na Útvaru ředitele kanalizací proběhne akreditace prvních dvou vzorků letos poprvé. Poděkování patří také technologce Radaně Broschové z útvaru vodovodů za organizační pomoc a výbornou komunikaci,“ uzavírá Chlebková.

Oprava havárie vodovodu ve štole v Karviné

S koncem školního roku a začátkem letních prázdnin společnost řešila havarijný stav na koncovém úseku podzemní štoly v Karviné, ve kterém se nachází vodovodní přírodní ocelové potrubí profilů DN 700 a DN 500. Jednalo se o porušení celistvosti betonové stěny štoly a průnik podzemní vody s větším množstvím materiálu ze zemního prostředí kolem ní. Stěny štoly byly původně zhotoveny metodou stříkaného betonu tzv. torkretu na stěnovou výztuž z ocelových sítí.

Náročnost stavby

„Odstranění tohoto defektu ztěžovala skutečnost, že štola se nachází v hloubce šest až sedm metrů pod povrchem. Pro výběr zhotovitele předmětné opravy bylo vypsáno výběrového řízení, ve kterém bylo vzhledem ke skutečnosti, že podzemní štola je důlním dílem, požadováno u uchazečů také příslušné oprávnění. Práce byly rozděleny do dvou etap – v první fázi proběhlo vyčištění zaneseného úseku štoly a injektáž betonových stěn v místě defektu polyuretanovou dvousložkovou hmotou. Následně bylo provedeno odkopání dotčeného místa a oprava vnějšího pláště štoly krycí vrstvou betonu. Zemní práce byly s ohledem k hloubce výkopu dosahující sedm metrů a omezeným prostorovým možnostem na povrchu z důvodu blízké hlavní komunikace, točny autobusů a chodníků velice

komplikované a pro jejich provedení se musely hrany výkopové jámy zajistit štětovnicemi a pro výkopové práce použít drapákový bagr,“ popisuje vedoucí oddělení vodovodů Roman Bouda.

Stavební práce, které byly provedeny s ohledem k jejich složitosti ve velice krátké době na počátku prázdnin od prvního do devátého července a ve vynikající kvalitě, provedla společnost Subland-Tech. S ní aktivně spolupracoval jako dozoruji stavby Michal Przeczek z technického útvaru SmVaK Ostrava.

Jak vznikla štola?

Podzemní štola v tradičním hornickém městě byla vybudována během projektu s názvem Propojení horního TP a dolního TP Karviná a byla uvedena do provozu v roce 1997. Štola byla realizována ražbou hornickým způsobem.

Tvoří ji dva úseky podél ulice Borovského, mezi nimiž je potrubí uloženo v zemi, a vedou v ní vodovodní řady z VDJ Podlesí (HTP) a VDJ Ráj (STP). Od točny za křižovatkou ulice Borovského s ulicí Olbrachtova po křižovatku ulic Borovského – Kosmonautů je štola dlouhá zhruba 610 metrů. V celé délce je v ní vedeno ocelové potrubí DN 700, v délce 486 metrů je v souběhu potrubí DN 500-400. Od křižovatky s ulicí Studentská po Slezskou univerzitu je štola dlouhá zhruba 270 metrů s ocelovým potrubím DN 700.

Žádost o stavební povolení podána

Státní podnik Povodí Odry jako pověřený investor stavby přeprady Nové Heřminovy podal v září roku 2025 žádost o povolení záměru. Jde o poslední důležitý krok, na který naváže vlastní realizace klíčového prvku protipovodňové ochrany na horním toku řeky Opavy. Na úspěšném posunu má také podíl obec Nové Heřminovy, jejíž nové vedení i obyvatelé změnili přístup k jednání. Ministr zemědělství se s vedením obce také shodl na možných kompenzacích.

„Příprava výstavby vodního díla Nové Heřminovy přichází do další důležité fáze, a tím je získání povolení záměru, jehož žádost jsme dnes podali na příslušný úřad. Současně jsem velice rád, že se nám společně s obcí Nové Heřminovy daří najít shodu v přípravě kompenzačních opatření, která umožní rozvoj obce a zvýší komfort bydlení místním obyvatelům. Obec připravuje nový územní plán, do kterého již tato kompenzační opatření mohou být zahrnuta,” řekl ministr zemědělství Marek Výborný (KDU ČSL).

Co bude dál?

Do pololetí roku 2026 se předpokládá zajištění kompletního majetkoprávního vypořádání pro tuto stavbu včetně případného vyvlastnění posledních nemovitostí. Povolení záměru se předpokládá v druhém pololetí roku 2026. Dále se předpokládá, že výběr zhotovitele včetně podpisu smlouvy o vybudování vodní nádrže Nové Heřminovy bude ukončen do poloviny roku 2027 a staveniště bude předáno zhotoviteli do konce roku 2027. Přípravné stavební práce, které byly zahájeny již v minulých letech demolice objektů, budou pokračovat až do roku 2028 včetně, kdy budou zahájeny hlavní stavební práce. Jejich provádění se předpokládá v letech 2029 až 2032. Poté bude zahájeno zkušební napouštění, respektive zkušební provoz, s následným provedením dokončovací práce, zejména terénních a vegetačních, a to v průběhu roku 2033. Vodní dílo by mohlo být uvedeno do běžného provozu včetně zpracování manipulačního řádu a jeho připojení do vodohospodářské soustavy v povodí Odry do prosince roku 2033.

„Ihned po souhlasném stanovisku občanů Nových Heřminov k výstavbě přeprady byla zřízena pracovní skupina, která řeší konkrétní požadavky obou stran. Na setkáních řešíme vazby navrženého projektu na obec, například řešení vyvolaných investic, jako jsou vybudování nového fotbalového hřiště nebo navazující protipovodňovou ochranu obce včetně části

Kunov. Mám zájem na tom, aby vedení obce bylo předem důkladně seznámeno s průběhem stavby včetně časového harmonogramu. Chci také věnovat pozornost požadavkům ekologů z hnutí Děti Země, se kterými jsem se sešel a našel shodu na jejich dořešení právě v této fázi,” řekl generální ředitel Povodí Odry Petr Birklen. Rozhodnutí o umístění stavby vodní nádrže Nové Heřminovy bylo potvrzeno Ministerstvem pro místní rozvoj ČR 19. prosince 2024.

Význam Nových Heřminov

Vodní dílo Nové Heřminovy je součástí souboru protipovodňových opatření. Mezi další stavby patří malé vodní nádrže, které jsou až na jednu nádrž (Stěbořice) zhotoveny, nebo úpravy toku Opavy, kde se předpokládá jejich postupná realizace přes obce Zátor a Brantice a město Krnov od roku 2025 do roku 2035. V současné době probíhají zadávací řízení na zhotovitele opatření pod přehradní hrází a v Zátoru-Loučkách s předpokladem zahájení stavebních prací v letošním roce. Již nyní se ze souboru úprav toku Opavy modernizuje jez Brantice, dokončen bude v roce 2026. Soubor protipovodňových opatření je určen na ochranu údolí Opavy proti stoleté vodě včetně. Účinnost opatření je stanovena na horní Opavu, tj. po soutok řeky Opavy s Moravicí na dolním konci města Opava.

Ředitelství silnic a dálnic ČR řeší přeložku silnice I/45 kolem zátopek nádrže Nové Heřminovy, kde se předpokládá, že v průběhu roků 2025 a 2026 bude zajištěno kompletní majetkoprávní vypořádání. Stavební práce se předpokládají v letech 2027 až 2030. Navrhované stavební práce přeložky I/45 jsou koordinovány s výstavbou údolní nádrže Nové Heřminovy.

Práce, které v rámci protipovodňových opatření na horní Opavě již byly realizovány:

Jde o sedm limnigrafických stanic, tři srážkoměrné stanice a klimatologická stanice v Nových Heřminovech, pět suchých nádrží (z toho jedna byla vybudována v rámci komplexních pozemkových úprav) s celkovým retenčním prostorem 1,4 milionu metrů krychlových, protipovodňové opatření - pravobřežní říční hráz v Holasovicích, rekonstrukce jezu v Kunově na řece Opavě nad obcí Nové Heřminovy a říční hráže v Polské republice jako kompenzace za obchvat Krnova, který slouží zároveň jako protipovodňová hráz.

Jmenuji se Lukáš Tejzr a jsem vedoucím Provozu vodovodních sítí společnosti SmVaK Ostrava ve Frýdku-Místku.

Skupina FCC Aqualia, již jsou SmVaK Ostrava součástí, vybrala jako příklad zajímavého projektu v oblasti zvyšování biodiverzity ve vodárenských areálech, s nímž se chce celosvětově prezentovat, ten, který realizovali zaměstnanci Provozu vodovodních sítí Frýdek-Místek pod vedením Lukáše Tejzra. Rozhovor s ním přinášíme v plném znění.

Povězte nám něco o sobě. Jak dlouho pracujete ve společnosti SmVaK a jaká byla Vaše kariéra ve firmě?

Ve společnosti pracuji již deset let. Začínal jsem jako technik odpovědný za přípravu staveb, tuto pozici jsem zastával čtyři roky. Poté jsem přešel do zásahového střediska ve Frýdku-Místku, kde jsem rovněž pracoval jako technik. Díky nástupnickému programu jsem se stal vedoucím Provozu vodovodních sítí pro oblast Frýdku-Místku, tuto funkci vykonávám již tři roky.

V čem spočívá Vaše práce jako vedoucí Provozu vodovodních sítí pro Frýdecko-Místecko?

Mezi mé povinnosti patří správa vodovodních sítí, které jsou ve vlastnictví naší společnosti nebo jsou jí provozovány v oblastech Frýdek-Místek a Třinec. Kromě samotné sítě to zahrnuje další klíčovou infrastrukturu, jako jsou vodojemy, čerpací stanice a související technická zařízení. Denně komunikuji s představiteli obcí, kde působíme – jak s jejich vedením, tak s úředníky a pracovníky veřejné správy.

Zajišťuji také plánování a koordinaci oprav a budoucích investic v naší oblasti. Máme definovaná kritéria, která nám pomáhají určit priority – co je třeba opravit, případně kam investovat. Naše návrhy předkládáme vedení společnosti a po projití interními procesy se rozhodne, jaké akce

budou realizovány v následujícím období. Přímou vedu šest kolegů, celý tým však tvoří 43 lidí. Mezi mnou a nimi je vždy mezistupeň – vedoucí střediska, ať už ve Frýdku-Místku, nebo v Třinci.

Jak byste popsal tým, se kterým pracujete? Jakou roli hraje spolupráce ve Vašem každodenním fungování?

Otevřená komunikace je pro mě klíčovou hodnotou v týmu a jsem na to hrdý. Každý z mých kolegů za mnou může kdykoliv přijít s návrhem, problémem nebo komentářem. Pokud má návrh smysl a je realistický, řešíme ho společně. Nic nenecháváme bez povšimnutí a problémy neskrýváme.

Můj tým je stabilní již delší dobu a mnoho jeho členů spolupracuje řadu let. Vnitřní soudržnost je silná, ale je třeba ji neustále udržovat. Pro mě je tým jako puzzle, motor, složitý mechanismus tvořený díly, které je třeba držet pohromadě a v dobrém stavu.

Snažím se být motivujícím prvkem. Je důležité, aby lidé cítili podporu. Pokud má někdo nápad a neví, jak ho rozvinout, snažím se být tím, kdo mu ukáže cestu k jeho realizaci. V tomto smyslu jsem spojovacím článkem mezi týmem a vedením společnosti. Když kolegové vidí, že jejich vedoucí přebírá iniciativu, že za ním mohou přijít a že jejich návrhy jsou vyslyšeny, motivuje je to k dalšímu přínosu a aktivní účasti.

Jak vznikl nápad přetvořit oblast vodojemu ve Frýdlantu nad Ostravicí na pole s levandulí?

Ten nápad byl můj. Domnívám se, že zachování a podpora biodiverzity je zásadní hodnota – nejen pro naši společnost, ale také pro zajištění udržitelné budoucnosti v prostředí, ve kterém žijeme. Hledal jsem způsoby, jak začlenit prvky biodiverzity do areálů našich vodohospodářských zařízení, a vybral jsem vodojem ve Frýdlantu nad Ostravicí, v oblasti

známé jako Vyhlička. Je to ideální místo pro výsadbu, protože je orientováno na jih a většinu dne je osluněné.

Samozřejmě máme mnoho dalších iniciativ na podporu biodiverzity v areálech spravovaných naší společností: hmyzí hotely, květnaté louky, budky pro ptáky, odpočinkové zóny pro ptactvo a další opatření.

Jaké přínosy měl tento projekt pro biodiverzitu i místní komunitu?

Projekt přinesl několik pozitivních aspektů. Především jsme přispěli ke zvýšení biodiverzity v dané oblasti. To bylo patrné už při první návštěvě místa. 220 sazenic levandule, které jsme vysadili na ploše 10 × 8 metrů, se stalo velmi oblíbeným zdrojem potravy pro včely, čmeláky a další hmyz. Jejich přítomnost je viditelná – a slyšitelná.

Pro mě osobně bylo velmi významné, že většinu práce jsme provedli sami, společně s kolegy ze střediska vodovodních sítí ve Frýdku-Místku. Byla to příležitost podpořit týmovou spolupráci a vystoupit z každodenní provozní rutiny. Všichni kolegové, kteří se zapojili, projekt velmi pozitivně hodnotili a chválili.

Jak probíhal proces péče, údržby a sklizně levandulového pole? Jakou roli hrálo odborné poradenství?

Od začátku byl celý proces pod dohledem odborníka. Ten má u svého domu v obci Metylovice, nedaleko Frýdku-Místku, malou levandulovou plantáž, která byla inspirací pro naši iniciativu.

Konzultovali jsme s ním každý krok – od přípravy půdy a jejího složení a struktury, přes výsadbu, zavlažování, hnojení a řez, až po sklizeň a následné zpracování.

Jaké produkty se vám podařilo z levandule vyrobit? Jak byly přijaty kolegy a komunitou?

Podařilo se nám vyrobit med, sirup, čaj a aromatické sáčky. A musím říct, že všem, kterým jsme tyto produkty darovali, se velmi líbily. Jak už jsem zmínil, kolegy projekt potěšil a rádi se do něj zapojili.

Co pro vás osobně znamená vedení tohoto projektu?

Na jedné straně to byla příjemná změna oproti běžné práci a úkolům spojeným s údržbou vodovodní sítě v oblasti Frýdku-Místku. Byla to obohacující a inspirativní zkušenost. Mám velkou radost, že se mi podařilo nadchnout kolegy pro užitečnou iniciativu. Potvrdilo se, že náš tým je velmi soudržný a dokáže se spojit také při aktivitách, které na první pohled nesouvisejí s našimi hlavními pracovními povinnostmi. Všichni pochopili smysl toho, co jsme dělali, a přijali projekt za svůj.

Navíc mě výsledek velmi těší. Ať už jde o malý příspěvek k tomu, aby bylo okolí pestřejší a barevnější, o týmovou spolupráci, nebo o možnost darovat zajímavé produkty kolegům – všechno do sebe zapadlo jako puzzle, a to je skvělé. Motivuje mě to k tomu, abych pokračoval v dalších iniciativách tímto směrem. Ve skutečnosti už máme s týmem dost nápadů na několik dalších let.

Existují další podobné projekty nebo nápady, jak dále integrovat přírodu a udržitelnost do zařízení společnosti SmVak?

Samozřejmě. V naší společnosti vznikly a nadále vznikají desítky podobných projektů, jejichž cílem je zvýšit biodiverzitu v areálech vodohospodářských zařízení. Prvky, které se začleňují, jsou velmi rozmanité. Mluvíme například o jezírkách, hmyzích hotelech, květnatých loukách, místech, kde mohou ptáci odpočívat a hnízdit, a dokonce o úkrytech pro netopýry. Tyto prvky lze nalézt v areálech úpraven vody, vodojemů, čerpacích stanic a čistíren odpadních vod.

Sněm SP ČR v Brně tři dny po volbách

Pouhé tři dny poté, kdy se uzavřely volební místnosti a lidé vybrali nové složení Poslanecké sněmovny parlamentu ČR, se jako už tradičně u příležitosti Mezinárodního strojírenského veletrhu konal letošní Sněm SP ČR. A jako obvykle akce proběhla v ikonickém prostoru Rotundy na brněnském výstavišti.

Tentokrát se akce účastnil prezident republiky Petr Pavel se svou manželkou, který vystoupil s projevem, v němž poukázal na význam podnikatelského sektoru pro naši zemi a důležitost stabilního politického a sociálního prostředí pro předvídatelné plánování, které je zásadní pro fungování byznysu.

Sněm jako tradičně zahajoval prezident SP ČR Jan Rafaj. Ten mluvil o budoucnosti českého, ale i evropského průmyslu v náročném období. Hovořil o tom, že před novou vládou je 1 460 dnů, během nichž by měla řešit priority podnikatelského sektoru od digitalizace, přes infrastrukturu, až po reformu vzdělávání, zdravotnictví a trhu práce. „Volby skončily, ale teď je čas přejít od slov k činům. Úkolem nás všech, byznysu i politiků, je nyní zajistit, aby klíčové priority pro ekonomiku byly jasně ukotveny v programovém prohlášení nové vlády,“ uvedl Rafaj. Cílem je podle něj silné, odolné a konkurenceschopné Česko.

Jako Osobnost průmyslu 2025 byla oceněna Zuzana Ceralová Petrofová.

Budoucnost průmyslu a Evropy

Vládu ČR zastupovali ministr průmyslu Lukáš Vlček a ministr dopravy Martin Kupka. Hnutí ANO 2011, které se stalo vítězem parlamentních voleb, reprezentoval bývalý ministr průmyslu a dopravy Karel Havlíček. Ten zde popisoval plány své strany pro ekonomickou oblast v případě, že se ujme vlády pro následující volební období. Mimo jiné hovořil o plánu na vytvoření ministerstva hospodářství, které vznikne sloučením ministerstva průmyslu a obchodu s ministerstvem pro místní rozvoj. Mluvil také o novém stavebním zákoně, implementaci Green dealu do českého prostředí, investicích do inovací a umělé inteligence, výstavbě dopravní infrastruktury a přijetí společné evropské měny euro, které jeho strana v nejbližší době neplánuje.

Jeden z diskuzních panelů se věnoval roli průmyslu v obranném sektoru a tomu, jak propojit státní zakázky, startupy a armádu, jak nalézt cestu, aby český průmysl pomohl posílat bezpečnost Evropy a zároveň na tom s využitím domácí technologické základny profitoval. Hovořilo se také o nutnosti restartu Evropské unie v oblasti klíčových témat, které způsobují zaostávání Starého kontinentu.

Otevřela se témata jednotného trhu, pružnějšího prostředí pro kapitál, investic do infrastruktury, výzkumu, vývoje a inovací. Zmínila se problematika potenciálního přijetí eura, po němž průmysl dlouhodobě volá, nicméně politická reprezentace je v tomto výrazně opatrnější.

Kozmické ptačí louky s novým jezírkem

Dlouholetá spolupráce SmVaK Ostrava s potravinářskou společností SEMIX z Otice, v jejímž vlastnictví je unikátní území Kozmických ptačích luk, byla v letošním roce přetavena ve dva zajímavé projekty.

„V odlehlé části lokality byla v blízkosti seníku, který byl vybudován v minulém roce, vymodelována vzorová tůň. Ta má klidovou zónu s pozvolnými sklony břehů, vodní vegetací, ostrůvek a zónu otevřeně, hlubší vody, kde jsou břehy modelovány tak, aby se zamezilo přílišnému růstu vysoké vodní vegetace typu rákos a hladina zůstala osluněná. Břehy byly doplněny řadou kmenů, které jako přirozené stanoviště poslouží želvě bahenní, obojživelníkům, ptákům a hmyzu,“ říká ekoložka Marie Vavrečková, která se na směřování lokality podílí.

Zemina vzniklá při modelaci tůně byla do ztracena rozprostřena v okolí a oseta bohatou směsí semen české původní květeny. Louka již v prvních měsících nádherně, a nad očekávání bohatě, vykvetla.

„Díky spolupráci s SmVaK Ostrava jsme mohli finalizovat další projekt, který značnou měrou přispěje k podpoře biodiverzity a poslouží také k edukaci veřejnosti, a to jako vzorový příklad funkčního a zapojeného komplexu mokřadního společenstva v úzkém vztahu s terestrickými biotopy,“ dodává Vavrečková. Na pozorovatelně Petra Čolase, která je přístupná veřejnosti, byla na celé ploše zadní stěny horního patra instalována interaktivní tabule o rozměrech 300x100 centimetrů.

Kozmické ptačí louky

Území Kozmických ptačích luk leží jen několik set metrů od místa, kde řeka Opava obkružuje svým tokem Hlučínské jezero (Štěrkovnu). Unikátní území nejen v našem regionu, ale v celorepublikovém měřítku, není přirozeným biotopem. V současnosti 74 hektarů ucelených niv-

ních psárových a ostricových luk je postupně budováno od roku 2006. Jde o projekt, kterým byla příroda obohacena o nová území, respektive jí byly navraceny plochy v minulosti znehodnocené melioracemi.

„Mezi obyvateli lokality je celá řada chráněných ptačích druhů, které je možné ze sedmimetrové ptačí pozorovatelný sledovat v průběhu jarních i podzimních tahů, stejně jako během celého hnízdního období. Od dubna do srpna louky rozkvétají celou řadou rostlinných druhů, z nichž některé jsou chráněné. Po vybudování tůní, mokřadů a meandrů potoka Přehyně, který byl v minulosti uměle napřímen, se do oblasti vrátila celá řada živočišných druhů, které zde úspěšně prosperují. Vysazení rybek do místního vodního ekosystému je dalším prvkem do mozaiky, který lokalitu rozvíjí žádoucím směrem,“ říká předseda ČSOP Ochránce Michal Čížmár.

Předchozí spolupráce SmVaK Ostrava a SEMIX

Vodárenská společnost SmVaK Ostrava a potravinářská firma SEMIX, v jejímž vlastnictví je území Kozmických ptačích luk, spojily své síly v podpoře biodiverzity a návratu krajiny do přírody blízké podoby. Do mokřadů v lokalitě bylo na jaře roku 2023 vypuštěno tisíc slunek obecných a tisíc hořavek duhových. Jedná se o původní rybí druhy pro naši zemi. Ryby po rozmnožení slouží například také jako rozšíření nabídky potravy ledňáčka říčního nebo kriticky ohrožené vodouše rudonohé a bukáčky malé.

Divocí koně i náhorní skot

Kozmické ptačí louky jsou ukázkou přírodě blízkých poměrů v krajině. Proto lokalita slouží také vzdělávání a podpoře vědy a výzkumu. Území je ve vlastnictví otické potravinářské společnosti SEMIX, která ji postupně získávala do svého vlastnictví od původních majitelů. Plocha postupně uvolňovaná přírodním procesům se rozrůstala až na současných 74 hektarů a projekty obnovy byly realizovány v několika etapách.

Na konci roku 2019 se zde začalo pást stádo divokých konů z Exmoru, druhu, který je geneticky nejbližší tomu, který v minulosti Evropu obýval. Právě pastva koní pomáhá významným způsobem k údržbě lokality přirozeným způsobem. Dalším významným obyvatelům je skotský náhorní skot. S ohledem na to, že těchto velkých spásáčů již v místě žije několik desítek, bylo nezbytné vybudovat seník, který zajistí místo pro uchování dostatečného množství potravy na zimu. Vybudování seníku si vyžádalo tři miliony korun. Objekt vhodně zapadá do zdejší krajiny a kromě úschovy sena a techniky slouží jako zázemí pro ptačí druhy, které byly v zemědělské krajině obvykle součástí každého hospodářství (jiřičky, vlaštovky...).

Na Kozmických ptačích loukách je vybudováno pět pozorovaten, z toho dvě jsou přístupné veřejnosti. Z nich je možné v klidu sledovat ruch na podmačených loukách, které kontinuálně žijí životem řady ptačích druhů.

SmVaK Ostrava a biodiverzita

SmVaK Ostrava dlouhodobě usilují o rozšiřování prvků biodiverzity do vodárenských areálů a spolupracuje na těchto projektech s odborníky z dané oblasti. Byla vytipována řada lokalit, kde byla navržena řešení, jak je postupně přizpůsobit tak, aby při respektování všech technických a provozních parametrů pro vodárenské lokality, bylo možné prvky biodiverzity postupně implementovat. Na mnoha místech již byla tato opatření úspěšně uvedena v život. Právě tento směr uvažování je příčinou toho, proč se vodárenská společnost před několika lety stala partnerem projektu na území Kozmických ptačích luk.

„Problematikou zvyšování biodiverzity v lokalitách, kde působíme, jsme se začali komplexně zabývat před zhruba sedmi lety. Byly vytipovány jednotlivé oblasti, na něž je vhodné zaměřit svou pozornost z hlediska faktického přínosu pro zvýšení biodiverzity v daném místě. Tyto prvky v daných lokalitách nadále rozvíjíme a podařilo se nám již realizovat řadu velmi zajímavých projektů jako příkladů úspěšného zvyšování biodiverzity v místech naší působnosti,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Štěrkovna s partnerstvím vodařů

Vodárenská společnost byla stejně jako v uplynulých letech partnerem festivalu Štěrkovna Open Music, který se konal v areálu Hlučínského jezera 24. – 26. července. Podle pořadatelů byl 21. ročník i přes opakovanou nepřízeň počasí, která návštěvníky od zábavy neodradila, opět nejlepší v historii.

Areál u Hlučínského jezera byl vyprodáný, protože jeho kapacita je prostorově logicky omezena. Jak už je dobrou tradicí, byl letošní program pořádně našlapaný, nechyběly hvězdy české i slovenské scény, jako jsou Kryštof, Jelen, MIG 21, Čechomor, Vypsaná fixa, Horkýže slíže, Lake Malawi nebo Mňága a Žďorp. Zazpívali také duo Krhut-Kozub, Bratři Ebenové, Richard Müller nebo Marie Rottrová. S ojedinělým projektem, který si vysloužil aplaus početného publika, vystoupili studenti Gymnázia Josefa Kainara v Hlučíně, když představili své nastudování muzikálu Jesus Christ Superstar.

Počasí potrápilo festival především ve čtvrtek, kdy byl déšť poměrně vydatný, a na řadu přišly pláštěnky, případně některý z řady pivních stanů, nebo zastřešených míst s občerstvením. Pršelo také v sobotu, ale hlavní hvězdy programu se již dočkaly lepšího počasí.

Veškeré informace o festivalu se dozvíte na www.sterkovnamusic.com. Mimo jiné to, že organizátoři již pilně pracují na dalším ročníku oblíbené akce a že prvními oznámenými hvězdami jsou Chinaski, Janek Ledecký, který vystoupí s Janáčkovou filharmonií Ostrava, a Ben Cristovao.

Příští rok se akce bude konat 23.-25. července a předprodej vstupenek začal 4. srpna, kdy byla uvolněna první várka lístků za nejnižší ceny. Že je Štěrkovna festivalem se špičkovou kvalitou, dokládá mimo jiné její ocenění v prestižní anketě European Festival Awards, kde se dostala mezi deset nejlepších malých evropských festivalů.

O pohár SmVaK v mládežnické házené

Ve Frýdku-Místku proběhl v polovině srpna mezinárodní turnaj mladších dorostenců v házené O pohár SmVaK Ostrava. Bojovaly v něm kromě domácího týmu také TSC Griedel z Německa, Górnik Zabrze z Polska a Tatran Litovel z Olomouckého kraje. Vodárenská společnost je dlouhodobým a stabilním partnerem mládežnického sportu v regionu, což platí také pro házenou ve Frýdku-Místku. Proto neslo sportovní klání v názvu jméno vodárenské společnosti.

Házenkářský Karviná Cup s podporou SmVaK

V Karviné proběhl 27. ročník mezinárodního turnaje v mládežnické házené Karviná Cup. SmVaK Ostrava byly jako dlouholetý partner mládežnického sportu v regionu spolu s Moravskoslezským krajem, městem Karviná a Nadací OKD u toho.

V kategorii mladšího dorostu se utkalo šest týmů, zvítězili hráči Házenkářské akademie Olomouckého kraje, domácí HCB Karviná se umístil na čtvrté příčce. V kategorii staršího dorostu vyhrál také olomoucký tým, domácí se bez bodu umístili na poslední páté příčce. Výsledky potvrzují zhruba dvouletý výpadek v mládežnické házené při péči o nadějně sportovce v Karviné, která je jinak dlouholetou a tradiční líhní házenkářů pro extraligový tým, českou reprezentaci, ale také špičkové evropské týmy. Tento problém se v dalších ročnících již podařilo napravit a očekávají se výrazně lepší výsledky a výkonnost nastupujících ročníků mladých házenkářů.

Kamarádi dalek v údolí Raduňky

Zhruba 250 chlapců a dívek z jednotlivých turistických oddílů se zúčastnilo 19.-21. září 75. srazu turistických oddílů mládeže v údolí Raduňky. Zaměstnanci ze střediska vodovodních sítí SmVaK Ostrava v Opavě pro akci zajistili potřebné zásobování pitnou vodou prostřednictvím kontejneru tak, aby akce mohla bez problémů proběhnout.

Oddíl Kamarádi dalek Opava (KADAO) si klade za cíl nabídnout klukům a holčkám aktivní a smysluplné využití volného času. Podniká výpravy do přírody, kterou se učí poznávat a chránit, tráví v ní nezapomenutelné chvíle při táboření, sportu a hrách a dalších aktivitách. Díky tomu vzniká společenství kamarádů, kteří se v něm cítí dobře. Oddíl má tradici přesahující 40 let a dlouhodobě spolupracuje s Klubem českých turistů. Svou činnost vyvíjí v klubovně na Zukalově ulici v Opavě, v pronajatém srubu ve Vršovicích u Opavy a využívá také tělocvičnu v blízké ZŠ B. Němcové.

Tradiční sraz turistických oddílů v údolí Raduňky proběhl po roční pauze způsobené loňskými povodněmi. Oddíly se utkaly v soutěži v pětiboji o putovní štít. Zajímavostí je, že jednotlivé disciplíny byly

odhaleny až při nástupu během sobotního rána. Probíhala ale také řada dalších soutěží, chybět nemohl večerní táborák se soutěží o nejlepší scénku a písničku. Spalo se ve stanech, od klubovny se v sobotu ráno vyjždělo na kolech.

Podpora krasobruslení dětí v Havířově

Díky Richardu Merthovi ze zářehového střediska v Orlové se mohly nadějně krasobruslařky trénující a závodící pod hlavičkou Kraso klub Havířov obléci do nových vest, které organizace pořídila díky příspěvku v programu Plaveme v tom spolu!

„Toto vybavení využívají mladé krasobruslařky z kategorie A, které pravidelně reprezentují klub na republikových soutěžích, a nové oblečení jim zajistilo jednotný a profesionální vzhled i větší komfort při trénincích a závodech. Podpora přispěla k posílení jejich motivace, hrdosti na klub a zároveň zvýšila prestiž Kraso klubu Havířov na veřejnosti,“ říká předsedkyně klubu Martina Brtková.

Krasobruslení v Havířově

Kraso klub Havířov byl oficiálně založen v roce 1994 a od té doby se stal stabilní součástí sportovního života v regionu. Má širokou členskou základnu dětí, mládeže i rodičů. Dlouhodobě se věnuje výchově krasobruslařů od úplných začátečníků až po závodníky, kteří pravidelně reprezentují Havířov na soutěžích Českého krasobruslařského svazu i na Mistrovství České republiky. Někteří sportovci klub úspěšně zastupují také na mezinárodních akcích.

Klub sdružuje děti od čtyř let až po juniory. Tréninky probíhají pravidelně několikrát týdně na ledové ploše a jsou doplněny o tzv. suchou přípravu, která zahrnuje gymnastiku, balet, tanec a kondiční cvičení. Krasobruslení je náročný a komplexní sport, jenž vyžaduje sílu, flexibilitu, technickou zdatnost i estetický projev. Díky všestranné přípravě se děti učí zvládat nejen fyzickou zátěž, ale také psychickou odolnost spojenou se soutěžením.

Rozdělení skupin dle výkonnosti

vA	závodníci Českého poháru s možností nominace na MČR
mA	závodníci Poháru ČKS
B	závodníci ČKS a ČP, připravující se na závody
C	děti zvládající základy bruslení
Přípravka	nejmladší děti a nově příchozí, učící se bruslařské základy

Sportovní úspěchy

„Členové klubu pravidelně přivážejí medaile z krajských i republikových soutěží. Skvělých výsledků dosahují zejména sportovkyně z kategorie A, které se stabilně umísťují mezi nejlepšími ve své věkové kategorii. Tyto úspěchy potvrzují kvalitu tréninkového procesu i obětavou práci trenérů. Krasobruslení rozvíjí fyzickou kondici, estetické citění, disciplínu i vytrvalost. Děti získávají nové zkušenosti, přátelství, učí se týmové spolupráci a jsou motivovány k aktivnímu životnímu stylu. Klub tak významně přispívá ke smysluplnému trávení volného času mládeže v Havířově i okolí,“ popisuje Brtková.

Společenský význam a komunita

Kraso klub Havířov není pouze sportovním spolkem, ale také aktivním účastníkem kulturního života města. Pořádá veřejná vystoupení, vánoční a exhibiční programy, které přibližují krasobruslení široké veřejnosti. Tím klub posiluje povědomí o tomto sportu, motivuje nové děti k zapojení a přispívá k obohacení komunitního života v regionu.

Příměstský tábor pro autistické děti

Organizace For Help – Autismus byla díky zaměstnankyni z oddělení personalistiky a BOZP Markétě Prokešové také v letošním roce úspěšná v grantovém programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! Personalistka vodárenské společnosti v organizaci působí již čtyři roky jako dobrovolnice, kdy pomáhá s údržbou Statku modrého jednorožce a zapojuje se jak do přípravy táborů pro zdravé děti, tak pro ty s poruchou autistického spektra.

Spolek proto mohl s finančním příspěvím SmVaK Ostrava zajistit vlastního asistenta pro každé dítě s poruchou autistického spektra, které se účastnilo letního příměstského tábora. „Pro děti s autismem je tato pomoc naprosto klíčová. Asistenti jim během tábora poskytovali jistotu, podporu a pomáhali jim zvládnout i náročnější situace. Díky nim si děti mohly program naplno užít a prožít radostné chvíle v bezpečném prostředí. Během tábora jsme navštívili technické muzeum ve Vítkovicích, bazén a Svět trampolín, na statku nás čekal hudební a tvořivý program. Zažili jsme také mimořádný okamžik – společné tiché spočinutí u ohniště, kdy i děti, které se obvykle obtížně uvolňují, dokázaly vnímat klid kolem sebe,“ říká ředitelka organizace Veronika Wrona. Díky podpoře vodárenské společnosti tak mohl spolek během všech aktivit vytvořit prostředí, kde se děti cítily bezpečně a mohly se radovat z nových zážitků.

Statek s novým životem

Organizaci se podařilo vybudovat Statek modrého jednorožce, kde probíhá projekt Mazlení s koníkem určený pro rodiny s dětmi s poruchou autistického spektra, které místo navštěvují. Během několika let spolek zrekonstruoval část opuštěného statku mezi Velkou

Polomí a Dolní Lhotou, vybudoval dětské hřiště, naučnou hipostezku, naučnou stezku nebo přístřešek pro koně ve výběhu. Zchátralému místu byl vdechnut nový život a získal nové poslání spočívající k pomoci lidem s autismem.

Pro terapii se podařilo pořídit několik nových koní. Jejich přínos spočívá v tom, že děti mají možnost rozvoje z psychického i fyzického hlediska. Jsou pozitivně motivovány, budují si vztah ke zvířatům, učí se trpělivosti a respektu vůči nim.

Cíle pomoci

Organizace definuje své hlavní cíle při pomoci rodinám s dětmi s poruchou autistického spektra jako podporu sociálních dovedností, kdy děti navazují a udržují přátelství prostřednictvím interakcí s ostatními dětmi a zvířaty prostřednictvím her a sociálních aktivit. Upozorňuje na terapeutický přínos, kdy bezpečné a podnětné prostředí umožňuje sociální a individuální terapii. Programy vytvářejí vztah dětí k přírodě, zvířatům, rostlinám a zahradničení.

Díky aktivitám organizace je posilována inkluze s ohledem na specifické potřeby jednotlivých dětí, kdy je nezbytná vzájemná tolerance, respekt a ohleduplnost. Do táborových aktivit jsou zapojeny rodiny dětí, což posiluje rodinné vazby. Díky aktivitám jsou rozvíjeny praktické dovednosti pro život a podporovány pohybové aktivity.

Highlanderéři (Horalé) na horách

Třinecký oddíl Highlanders organizace Pathfinder (Stopař), který v minulosti dlouhodobě vedl zaměstnanec ze střediska Ostravského oblastního vodovodu Gabriel Skalka, vyrazil na letní tábor na chatu DDM Třinec v Nýdku – Hluchové. A díky podpoře v programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! se mohly akce účastnit také děti z náhradních nebo pěstounských rodin.

Skalka je ve struktuře organizace členem Old Pathfinderu, poradního týmu oddílu Highlanders Třinec, na jehož chodu se podílí tým deseti lidí, a přípravného týmu dětského letního tábora. Ve spolku působí od roku 1995, tedy již třicet let. Navíc pochází z tradiční vodařské rodiny, kdy pro SmVaK pracovali jeho otec (jako provozní elektrikář v Ze-linkovcích) i dědeček (jako montér vodovodu).

Do Klubu Pathfinder se Skalka dostal přes působení ve skautu, kdy začínal jako řadový člen, ale po absolvování nezbytných kurzů a školení se stal oddílovým vedoucím a později vedoucím třinecké oblasti. „Kromě odpovědnosti za vedení oblasti jsem se věnoval oddílu v Třinci – Lyžbičích s názvem Highlanders. Už ten naznačuje, že se snažíme vstěpovat dětem lásku k horám, přírodě a také k ekologii. Myslím si, že tato práce s dětmi má v dnešní uspěchané době velký význam i pro jejich budoucnost a získání smysluplných životních hodnot,“ popisuje Skalka.

Vzhůru do Beskyd

Tábor v Nýdku se konal 17.-24. srpna a prostředky z vodárenského grantu mimo jiné přispěly spolu se spoluprací s pracovníky třineckého centra doprovázení náhradních rodin Bunkr k tomu, že se akce se zúčastnilo také šest dětí z náhradních nebo pěstounských rodin. Pro dvě holčičky ve věku pět a šest let ze sociálně nejslabší rodiny mohl být pobyt zcela bezplatný. Děti měly možnost prožít týden plný her, soutěží a výletů v překrásném prostředí beskydské přírody.

„Letošní tábor měl název Hra o život. Děti si mohly formou her, kvízů a soutěží vyzkoušet, co je, a co naopak není v životě důležité, jak se správně rozhodovat v různých životních situacích a zjistit, jak by se následně jejich život vyvíjel a změnil. Během několika dnů si děti vyzkoušely, jaké to je postarat se o narozené miminko, jaké to je ve školce i škole. Vyzkoušely si

přijímačky na střední a vysokou školu a podle dosaženého vzdělání si pak zvolily své zaměstnání. Na konci týdne si podle získaných kreditů vytvořily návrh toho, jak by jejich reálný život vypadal. Protože nám přálo počasí, mohli jsme každý večer zpívat s kytarou u táboráku a vyprávět si zajímavé příběhy o lidech, kteří v životě něco dokázali a kterým šlo v řadě případů v jejich životě opravdu o život,“ říká vedoucí klubu Pathfinder Třinec a jeden z organizátorů akce Martin Gorný.

Týden bez mobilu

Podle organizátorů si děti také vyzkoušely, že je možné prožít týden bez mobilu a počítače. Vznikla nová přátelství, která možná v budoucnu některým z nich pomohou překonat těžké životní situace, které jako děti zatím nemohou ovlivnit. „Celý přípravný tým, vedoucí i kuchaři se zapojili do přípravy a organizace letošního tábora ve svém volném čase a bez nároku na finanční odměnu, proto jsme závislí také na darech a pomoci partnerských organizací a sponzorů. Bez nich bychom nebyli schopni letní tábor uskutečnit. Moc děkujeme za Vaši finanční podporu. Vážíme si jí a je pro nás velmi důležitá,“ uzavírá Gorný.

Stovka vodařů vyrazila do hor! pro dobrou věc

Na pomoc téměř šestiletého Tomáška trpícího spinální svalovou atrofií poputuje téměř 50 tisíc korun. 97 zaměstnanců nejvýznamnější vodárenské společnosti v Moravskoslezském kraji a členů jejich rodin si vyrazilo na hory zlepšit svou fyzickou i psychickou kondici a pomoci dobré věci! SmVaK Ostrava se rozhodly celkový počet účastníků vynásobit částkou 500 korun, přičemž suma bude použita na rehabilitační program pro nemocného chlapce.

Stejně jako v uplynulých letech také tentokrát byla pro zaměstnance nejvýznamnější vodárenské společnosti a jejich rodiny připravena sportovně-charitativní akce Společně do hor!, která si získala díky úspěšným uplynulým ročníkům velkou popularitu. Letos se vyrazilo 20. září na Gírovou ležnici v Těšínských Beskydech mezi Mosty u Jablunkova a Hráčovu.

„Za každého účastníka akce letos naše společnost poukázala 500 korun na účet malého Tomáška, který bojuje s nevyléčitelnou nemocí SMA II. typu. Toto svalové genetické onemocnění postihuje části nervového

systému odpovědné za řízení spontánního pohybu svalů. Jedná se o svalové onemocnění, protože jeho primární účinek dopadá na svalstvo, které nedostává signály od nervových buněk. Atrofie je lékařský termín pro něco, co se zmenšuje, což se v tomto případě děje svalům, které nejsou používány. Jsme rádi, že se akce zúčastnilo tolik mých kolegů, kteří si užili krásný slunečný den, utužili svou fyzickou a psychickou kondici, navázali pevnější vztahy se svými kolegy, ale především přispěli k tomu, že naše společnost pomůže někomu, kdo to doopravdy potřebuje,“ říká jedna z organizátorek akce Markéta Prokešová z oddělení personalistiky a BOZP.

V roce života byla Tomáškovy schválena léčba Spinrazou, která mu dala šanci do dalšího života. Rehabilitační léčba je ale velmi nákladná a náročná, přičemž není kompletně hrazena pojišťovnou. Zároveň dostal genový lék Zolgensma. Veškeré informace je možné najít na bojujemeprotomaska.cz. Zde také naleznete číslo transparentního účtu, na který je možné Tomáškovy poslat libovolnou částku, která mu pomůže v rehabilitaci.

Levandulové pole vydalo svou úrodu

Areal vodojemu ve Frýdlantu nad Ostravicí v lokalitě Vyhlička se proměnil v levandulový ráj. V letošním roce mohla proběhnout první sklizeň této léčivé byliny, kdy bylo loni založeno pod dohledem odborníka díky nasazení a aktivitě zaměstnanců Provozu vodovodních sítí ve Frýdku-Místku levandulové pole.

Aby bylo zřejmé, že se nejedná o samoučelnou aktivitu bez praktického dopadu, byl po konzultaci s odborníkem zvolen postup péče, údržby a sklizně daného pole. Výsledkem jsou vynikající levandulové sirupy a vonné pytlíčky s levandulí přímo z vodárenské lokality. Skvělá práce zaměstnanců ze střediska vodovodních sítí pro Frýdecko-Místko pod dohledem vedoucího provozu Lukáše Tejzra a vedoucího střediska Pavla Růžka si zaslouží bezpochyby uznání.

Kromě samotné sklizně a skvělých produktů přinesl tento projekt nezpochybnitelné zvýšení biodiverzity v daném místě, protože včely, čmeláci a mnoho dalších hmyzích druhů si místo velice oblíbili. Tak

pevně věříme, že se lokalitě bude dařit také v dalších sezónách a bude rozvíjet biodiverzitu v Podbeskydích a přinášet vynikající sklizně přetavené v zajímavé produkty.

Hasiči cvičili na věžovém vodojemu v Soběšovicích

Věžový vodojem v Soběšovicích vedle kostela Navštívení Panny Marie nad Žermanickou přehradou se stal v polovině srpna místem výcviku HZS MSK, konkrétně pěti hasičů ze sboru ve Frýdku-Místku. Ti zde trénovali práci ve výšce a nad volnou hladinou, včetně záchrany osoby z vodojemu. Po bezpečném výstupu na vodojem, sebezajištění a zajištění zachraňované osoby museli prověřit zdravotní stav zraněného, kterého zachraňovali spouštěním z kopule věžového vodojemu.

Slezské dny preventivní medicíny v Ostravě

Dvacátý druhý ročník konference Slezské dny preventivní medicíny, kterou tradičně pořádá Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje, se konal 23. – 25. září v Quality Hotel Ostrava City. Setkání se v jednotlivých tematických blocích věnovalo například mezinárodním hrozbám v ochraně veřejného zdraví, dopadům životního prostředí na zdraví, bezpečnosti výrobků ze zdravotního hlediska, nebo problematice epidemiologie, ale také oblasti kvality vody a jejímu dopadu na lidské zdraví.

V úvodní sekci s názvem Zdraví a životní prostředí zastupoval vodárenskou společnost technolog Ostravského oblastního vodovodu Michal Chromík s příspěvkem Nově sledované ukazatele v pitných vodách. Implementací Rámcové směrnice EU 2020/2184 O jakosti vody určené k lidské spotřebě do národní legislativy vyvstala povinnost sledovat nové ukazatele kvality pitné vody. Evropský předpis byl promítnut mimo jiné do vyhlášky č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody. Ta je platná v novém znění od 4. 1. 2024. „Nově sledovanými ukazateli v pitných vodách jsou bisfenol A (BPA), per- a polyfluorované alkylové sloučeniny (PFAS) a halogenoaniontové kyseliny (HAA). Jedná se o látky, u nichž je potvrzený, nebo předpokládaný negativní vliv na lidské zdraví,“ popisuje Michal Chromík.

Bisfenol A je široce používán k výrobě polykarbonátových plastů a epoxidových pryskyřic. Tuto látku můžeme najít například v plastových lahvích na pití, plastovém nádobí, hračkách a potravinářských plechovkách. Vyskytují se také jako zpomalovače hoření (např. v domácí elektronice), v barvách a lepidlech. Bylo u něj prokázáno poškození nervového systému, byl prokázán vliv na reprodukční a hormonální systém, vliv na vznik metabolického syndromu s vývojem obezity, diabetu, hypertenze a navazujících kardiovaskulárních nemocí, na rozvoj onkologických onemocnění a jiné. Od počátku měření v roce 2024 byla v provozech SmVaK Ostrava všechna stanovení

tohoto parametru v pitné vodě pod mezí stanovitelnosti. Odebráno bylo 129 vzorků z 35 lokalit.

Věčné chemikálie

Perfluorované a polyfluorované sloučeniny (PFAS) jsou velkou skupinou široce používaných, průmyslově vyráběných chemických látek, které se hromadí v lidském těle a v životním prostředí. Přírodními procesy jsou v přírodě takřka nerozložitelné, proto jsou nazývány věčnými chemikáliemi. Zvyšují odolnost předmětů proti vodě a vlhkosti, mastnotě a nečistotám, proto jsou obsaženy například v kobercích, čalounění, textilu a obuvi, zejména v outdoorovém nepromokavém oblečení a obuvi. „Snižují tření a povrchové napětí, proto byly hojně využívány například k výrobě lyžařských vosků. V minulosti byla prokázána kontaminace vod v blízkosti tras běžecského lyžování a lyžařských sjezdovek. Jsou také součástí prostředků pro ochranu rostlin – pesticidů. Jsou spojovány se zvýšeným rizikem vzniku rakoviny, s poškozením jater a ledvin, vysokou hladinou krevního cholesterolu, reprodukčními poruchami, hormonálními poruchami a oslabením imunitního systému,“ popisuje Chromík. Ve 38 zdrojích SmVaK Ostrava bylo odebráno 105 vzorků, pouze v sedmi z nich byly hodnoty nad mezí stanovitelnosti, nicméně o několik řádů pod úroveň stanoveného limitu pro PFAS suma (20 látek).

Produkty dezinfekce

Halogenoaniontové kyseliny (HAA) se v pitných vodách vyskytují zejména jako vedlejší produkty dezinfekce. Jejich stanovení je doplňkovým měřením k THM (trihalogenmetany). Oproti THM mají HAA nízkou těkavost, ale jsou potenciálně karcinogenní. Skládají se ze stanovení chloroaniontových, dichloroaniontových, trichloroaniontových, bromoaniontových a dibromoaniontových kyselin. Z celkové počtu 121 stanovení bylo 32 vzorků nad mezí stanovitelnosti s maximální hodnotou suma HAA 8,22 µg/l, ale hluboko pod úroveň limitu. Legislativa počítá se zavedením NMH 60 µg/l. Nejčastěji se vyskytující látkou byla trichloroaniontová kyselina.

Vodárenský med z Nového Jičína

Dvě etapy letošního medobraní od pracovitých včel, které sbírají základ pro vodárenský med v okolí areálu vodojemů Skalky nad Novým Jičínem, jsou úspěšně za námi. V uplynulých letech zaměstnanci vodárenské společnosti v rozlehlém areálu realizovali řadu prvků vedoucích ke zvýšení biodiverzity, jako bylo vybudování hmyzích hotelů nebo květných luk v části lokality.

Ostatně na začátku léta zde pracovali na instalaci dalších hmyzích hotelů brigádníci, kteří absolvovali během letních měsíců ve společnosti brigádu díky projektu Klíč ke světu, jehož patronkou je Eva Pavlová a její nadační fond, který na něm spolupracuje se Svazem průmyslu a dopravy ČR. Jeho cílem je usnadnit mladým lidem z dětských domovů vstup do samostatného života. V loňském roce zde poprvé našly místo také včely. Díky spolupráci s včelařem bydlícím v blízkosti areálu vodojemů bylo možné umístit na vhodné místo včelstva a vyprodukovat první med z vodárenských lokalit SmVaK Ostrava. V letošním roce spolupráce pokračuje. Předpokládáme, že v dalších letech navážeme kooperaci s včelaři také v dalších místech, kde působíme, a tuto aktivitu budeme dále rozvíjet.

O areálu Skalky a vodovodu v Novém Jičíně

Přesně v pět hodin a dvacet minut 6. října 1892 přitekla první voda z Bernartic nad Odrou do vodojemu Skalky nad Novým Jičínem. Ten po nezbytných úpravách slouží dodnes, v areálu byl navíc během předlistopadového období vybudován ještě novější komplex akumulací.

Nový Jičín je v současnosti zásobován pitnou vodou ze dvou zdrojů – z údolní nádrže Šance a kaskády přehrad Slezská Harta a Kružberk. Nebylo tak tomu ale vždycky. První vodovod byl ve městě vybudován již v roce 1892 a voda do města směřovala z lesních pramenů u řeky Odry prostřednictvím čerpací stanice z osm kilometrů vzdálených Bernartic nad Odrou. Stavební práce byly zahájeny 5. dubna 1892, první voda do vodojemu přitekla 6. října téhož roku.

Veřejný vodovod, který byl zkolaudován 8. listopadu 1892, byl největší městskou stavbou daného období. Vodojem Skalky s kapacitou 1 000 metrů krychlových vody nad městem ve Svojsíkově aleji je nadále funkční a zásobuje především horní část města, ale také jeho historické centrum včetně náměstí. K historickému vodojemu v areálu přibýly postupně ještě dva vodojemy, jeden s celkovou kapacitou 3 000, jeden s objemem 1 000 metrů krychlových.

S úctou k lidem, tradici a kořenům

Doba se zrychluje, prakticky vše se elektronizuje, ale nezapomínejme na kořeny, na nichž společnost stojí. Také díky nim a lidem, kteří se na budování a provozu SmVaK Ostrava v minulosti podíleli, jsme tam, kde aktuálně jsme... Část provozního areálu ve Frýdku-Místku je po významné rekonstrukci. Provozní budova a její okolí důstojně reprezentují společnost, kolegové si dali záležet také na vnější části lokality a využili k repasování historické prvky zařízení využívané pro dodávky pitné vody. „Demonstrujeme tím, že jsme hrdí na náš obor, nezapomínáme, jsme si vědomi důležitosti kontinuity, ale pracujeme zároveň na dalším rozvoji a na tom, abychom reflektovali všechny trendy dynamicky se rozvíjející doby, které se logicky nemůžou vyhnout ani vodárenství“, říká vedoucí PVS Frýdek-Místek Lukáš Tejzr.

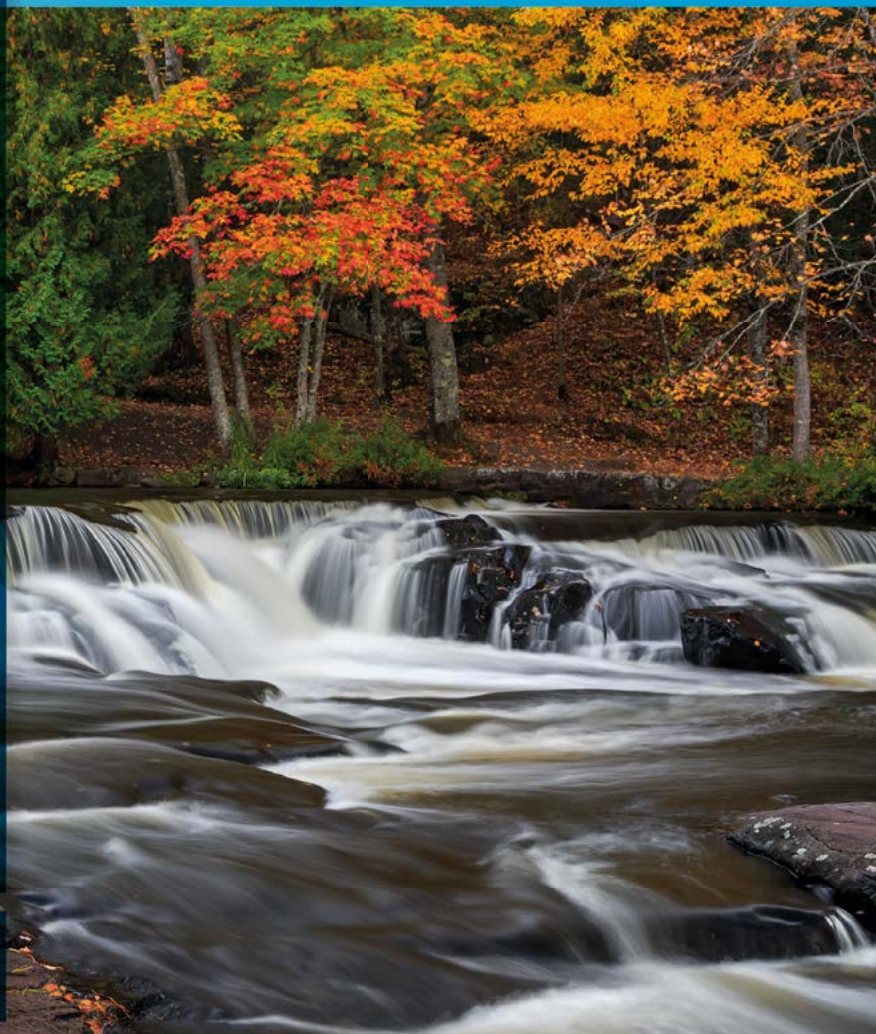

Z prvních rukou vydává: SmVaK Ostrava a.s., 28. října 1235/169, 709 00 Ostrava - Mariánské Hory • šéfredaktor: Mgr. Marek Síbrt • předseda výkonné redakční rady: Ing. Anatol Pšenička • redakční rada: Ing. Milan Koníř, Ing. Radim Všolek • grafická úprava: Aleš Nowák • kontakt: marek.sibr@smvak.cz • evidenční číslo: MK ČR E 22377

Dejte o sobě vědět ve světě vodarenstvi.cz

Vzdělávací a informační portál:
vše o nejčennější surovině na jednom místě

Nabídka spolupráce s portálem www.vodarenstvi.cz

KDO JSME?

- Nejvýznamnější vodárenský server v České republice nabízí spolupráci Vaší společnosti
- Nezávislý zdroj informací a zpravodajství o oboru obsahující sekce pro laiky, odborníky, techniky i management
- Přináší každodenní zpravodajství z České republiky i ze zahraničí
- 10 tisíc přístupů měsíčně
- Nová grafická i obsahová podoba portálu od února 2017
- Portál s podporou vodárenských společností a dalších oborových organizací (SOVAK ČR a další) provozuje nezisková organizace zaměřující se na vzdělávání EduLudus (www.eduludus.cz)
- Záběr portálu se postupně rozšiřuje o další sekce
- Portál je aktualizován na každodenní bázi několika příspěvky

CO NABÍZÍME?

- Partneři můžou inzerovat formou banneru s proklíkem na vlastní korporátní nebo produktové stránky
- Je možné zadávat textovou placenou inzerci a PR články
- Jako protiplnění server mimo jiné zveřejní informace o novinkách, aktuálním dění nebo technických řešení partnerů. Zasláné podklady jsou redakci upraveny do novinářské podoby dle domluvy s klientem
- Ceny jsou stanoveny dle individuální domluvy v závislosti na dlouhodobosti kampaně, rozsahu inzerce a dalších parametrech
- Inzerce již od 3 000 Kč za banner měsíčně dle dohody
- O vašich produktech, službách a aktivitách se dozvědí všichni, kdo působí v českém vodárenství, ale také laická veřejnost

Stavomontážní práce ve vysoké kvalitě a za zajímavou cenu od SmVaK Ostrava!

- Nabízíme stavební a montážní práce spolu s komplexní dodávkou materiálu
- Disponujeme potřebným technickým vybavením a vysoce kvalifikovanými pracovníky s potřebnými osvědčeními a zkouškami
- Řídíme se přísnými standardy z hlediska spolehlivosti a kvality
- Používáme materiály splňující přísné technické i hygienické standardy
- Zaručujeme bezproblémové předání díla pro udělení kolaudačního souhlasu
- Přerušování dodávky pitné vody koordinujeme s provozovatelem
- Společnost disponuje vlastní akreditovanou laboratoří pro analýzu vody

Co umíme a nabízíme

- Zpracování projektové dokumentace pro všechny stupně stavebního řízení
- Montážní práce v oblasti vodovodů a kanalizací
- Výkopové práce
- Stavební práce v oblasti vodovodů
- Výměny vodoměrů

Provádíme

- Výstavbu nových vodovodních řadů, zajištění potřebných podkladů pro kolaudaci, zajištění provozování vystavěných řadů
- Výstavbu suchovodů – operativní řešení v případě potřeby zásobování vodou – včetně podkladů potřebných pro zprovoznění
- Výstavbu přeložek vodovodů včetně zajištění podkladů a předání díla
- Protlaky pod komunikacemi
- Výměny vodovodních přípojek – včetně výkopových prací a administrativy
- Rekonstrukce vnitřních vodovodů uložených v zemi
- Opravy stávajících technologií v manipulačních prostorách šachet a vodojemů
- Opravy havárií vodovodních řadů včetně provádění výkopových prací, zajištění vyjádření existence sítí ostatních správců

Zajistíme

- Výměny vodoměrů – přezkoušení včetně demontáže a osazení nového, komunikace s odběrateli, vyhotovení plánu výměn pro obce (včetně operativního zapůjčení vodoměrů po dobu oprav)
- Pronájem vodoměrů
- Výstavbu požárních odběrů – hydrantů včetně vodoměrné šachty

Kontakty:

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.
28. října 1235/169, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory
Zákaznická linka: 800 292 400
E-mail: stavby@smvak.cz

Cenovou nabídku připravíme přímo na míru na základě Vašich požadavků!